Nr. 13. Warszawa, dnia 16 września 1929 r. Rok XII.

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Prenumerata roczna 30 zł. Cena egzemplarza 2 zł.
Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.
Adres Administracji: Komisarjat Rządu, ul. Senatorska Nr. 12. Telef. 96-87.

TREŚĆ:

I.

Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 4 września Nr. 63 Rok 1929.

Poz. 489. Traktat Przeciwwojenny podpisany w Paryżu dnia 27-go sierpnia 1928 r. (ratyfikowany zgodnie z ustawą z dnia 13-go lutego 1929 r. Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 88).

Poz. 490. Oświadczenie rządowe z dnia 3 sierpnia 1929 r. w sprawie złożenia dokumentów ratyfikacyjnych, dokumentów o przystąpieniu i wejścia w życie międzynarodowego traktatu przeciwwojennego, podpisanego w Paryżu dnia 27-go sierpnia 1928 roku.

Poz. 491. Traktat Ekstradycyjny między Rzeczypospolitą Polską a Republiką Francuską, podpisany w Paryżu dnia 30 grudnia 1925 r. (ratyfikowany zgodnie z ustawą z dnia 12 stycznia 1929 r.— Dz. U. R. P. Nr. 7 poz. 57).

Artykuł pierwszy.

Każda z Wysokich Umawiających się Stron zobowiązuje się do wzajemnego wydawania Stronie drugiej w okolicznościach i na warunkach, ustanowionych przez niniejszą Konwencję, — osób, które, będąc ścigane lub skazane za czyn popełniony bądź na terytorjum metropolji, bądź na terytorjum kolonij i posiadłości, bądź w obrębie jurysdykcji konsularnej jednej ze Stron, zostaną odszukane bądź na terytorjum metropolitalnem, bądź kolonij i posiadłości, bądź w obrębie jurysdykcji konsularnej Strony drugiej.

Gdyby czyn, powodujący żądanie ekstradycyjne został popełniony poza obrębem jednego z terytorjów lub jednej ze stref wyżej wymienionych, należących do Państwa wzywającego pomocy prawnej, będzie można temu żądaniu uczynić zadość, jeżeli ustawodawstwo Państwa wezwanego o pomoc prawną upoważnia do ścigania za te same przestępstwa w razie popełnienia ich poza jego terytorjum.

Artykuł 2.

W wypadku zażądania wydania tej samej osoby przez kilka państw, bądź z powodu czynów różnych, bądź z powodu tego samego czynu, Rząd wezwany o pomoc prawną rozstrzygnie według swego uznania, któremu z tych państw obwiniony będzie wydany.

Artykuł 3.

Zezwolenie na ekstradycję nastąpi z powodu czynów karanych przez ustawodawstwa obu Państw (przyczem się rozumie, że w Polsce wystarczy, aby czyn był karalny według jednego tylko z ustawodawstw obowiązujących), mianowicie:

1) zabójstwo umyślne, morderstwo, ojcobójstwo, dzieciobójstwo i otrucie;

2) umyślne podpalenie;

3) uderzenia i rany, zadane umyślnie, bądź z premedytacją, bądź, gdy z nich wynika ułomność lub trwała niezdolność do pracy, utrata lub zupełne pozbawienie używalności członka ciała lub jakiegokolwiek innego organu, lub śmierć bez zamiaru spowodowania jej;

4) zgwałcenie, czyn lubieżny z użyciem gwałtu, czyn lubieżny bez użycia gwałtu, w odniesieniu do dzieci poniżej wieku określonego ustawodawstwem karnem obu Krajów;

5) uprowadzenie osób nieletnich;

6) kradzież wszelkiego rodzaju i wymuszenie (wszelki przymus w celu zaboru rzeczy lub osiągnięcia korzyści);

7) zniszczenie lub uszkodzenie w zamiarze karygodnym drogi żelaznej lub połączeń telegraficznych lub telefonicznych;

8) fałszowanie lub podrabianie dokumentów: publicznych, handlowych lub prywatnych, fałszowanie telegramów, posługiwanie się falsyfikatami;

9) podrobienie lub podstępne przerobienie akt oficjalnych rządu lub władzy publicznej, podstępne posługiwanie się aktami w ten sposób przerobionemi lub podrobionemi;

10) wyrób fałszywych pieniędzy, podrobienie lub przerobienie obligacyj lub kuponów długu publicznego, biletów bankowych krajowych lub zagranicznych, pieniędzy papierowych lub innych publicznych papierów wartościowych, pieczęci, marek, stempli (klisz) menniczych, godeł państwowych lub publicznej władzy administracyjnej, puszczanie w obieg przedmiotów wyżej wymienionych, przerobionych lub podrobionych lub podstępne posługiwanie się niemi;

11) sprzeniewierzenie pieniędzy publicznych przez funkcjonarjuszów publicznych lub depozytarjuszów; przekupstwo urzędników;

12) podstępne bankructwo;

13) groźby zamachu na osoby lub na własność;

14) naruszenie wolności osobistej lub nietykalności mieszkania, popełnione przez osoby prywatne;

15) fałszywe zeznania, nakłanianie do fałszywych zeznań świadków, znawców lub tłumaczy;

16) oszustwo, nadużycie zaufania;

17) spędzenie płodu;

18) bigamja;

19) zamachy na obyczajność:

a) popełniane nałogowo a polegające na podniecaniu do rozpusty lub psuciu młodzieży jednej lub drugiej płci poniżej dwudziestu jeden lat, na sprzyjaniu tym czynom lub ułatwianiu ich;

b) polegające na namawianiu, uprowadzaniu lub uwodzeniu, dla zaspokojenia cudzych namiętności, kobiety lub dziewczyny — nieletnich, w celu rozpusty, choćby z ich zgodą.

Powyższe określenia obejmują uczestnictwo, usiłowanie lub ukrywanie, o ile są przewidziane i karane przez ustawodawstwo obu Krajów.

Strony porozumiały się z sobą co do tego, że lista czynów wyżej wymienionych będzie mogła być zmieniona lub uzupełniona na podstawie obopólnego porozumienia się zapomocą deklaracji obu Rządów.

Artykuł 4.

Zezwolenie na ekstradycję nie będzie udzielone: 1) co do skazanych kontradyktoryjnie lub zaocznie jeżeli kara orzeczona jest niższa od dwóch miesięcy więzienia (określenie obejmujące wszelkie kary ograniczenia wolności);

2) co do obwinionych, jeżeli maximum kary, którą inkryminowany czyn jest zagrożony według ustawodawstwa obu Krajów, jest niższe od dwóch lat więzienia (określenie obejmujące wszelkie kary ograniczenia wolności);

3) jeśli według ustaw Kraju wezwanego o pomoc prawną władza tego Kraju jest właściwa do wdrożenia postępowania karnego i nie może zrzec się swej właściwości na korzyść władz Kraju wzywającego pomocy prawnej;

4) jeśli z powodu tego samego czynu na terytorjum Państwa wezwanego o pomoc prawną wszczęte zostało postępowanie karne, lub jeśli obywatel obcy został skazany, uniewinniony lub zwolniony od kary, lub jeśli odcierpiał swoją karę lub został ułaskawiony;

5) jeżeli przestępstwo, które spowodowało żądanie ekstradycyjne, uważane jest przez Stronę wezwaną o udzielenie pomocy prawnej za przestępstwo polityczne lub za czyn, mający związek z takiem przestępstwem. Nie będzie się uważało za przestępstwo polityczne ani za czyn, mający związek z takiem przestępstwem, — zamachu na osobę Naczelnika Państwa obcego, gdy zamach ten posiada cechy zabójstwa, morderstwa lub otrucia;

6) jeżeli obwiniony jest obywatelem Kraju wezwanego o pomoc prawną, a nadto co do Polski, jeżeli jest obywatelem Wolnego Miasta Gdańska.

W wypadku, gdyby obwiniony wniósł prośbę o nadanie obywatelstwa przed datą żądania ekstradycyjnego, Państwo wezwane o pomoc prawną będzie mogło odroczyć swoją decyzję na przeciąg sześciu miesięcy;

7) jeżeli według ustawodawstwa Państwa wezwanego o pomoc prawną nastąpiło przedawnienie ścigania lub kary.

Artykuł 5.

Osoba wydana nie będzie mogła być ścigana lub sądzona za przestępstwo inne, aniżeli to, które spowodowało ekstradycję, z wyjątkiem wypadków następujących:

1) jeżeli zażądała osądzenia lub odbycia kary, w którym to przypadku żądanie jej będzie podane do wiadomości Rządu, który ją wydał;

2) jeżeli w ciągu miesiąca, po ostatecznem jej zwolnieniu, nie opuściła Kraju, któremu została wydana;

3) jeżeli przestępstwo jest objęte Konwencją, a Rząd, któremu została wydana, uzyskał uprzednio zgodę Rządu, który zezwolił na ekstradycję; Rząd ten będzie mógł, jeżeli uzna to za wskazane, zażądać przedstawienia sobie jednego z dokumentów, wymienionych w art. 7 niniejszej Konwencji.

Wydanie dalsze państwu trzeciemu podlega tym samym zasadom.

Artykuł 6.

Żądania ekstradycyjne będą zawsze przesyłane drogą dyplomatyczną.

Artykuł 7.

Zezwolenie na ekstradycję nastąpi tylko na podstawie przedstawienia dokumentów poniżej określonych, bez dołączenia tłumaczeń — jako to:

1) wyrok skazujący lub powzięta w toku postępowania decyzja, z której wynika formalnie lub która powoduje z samego prawa pociągnięcie do odpowiedzialności karnej, lub nakaz aresztowania albo wszelki inny akt, tę samą moc posiadający; dokumenty te powinny być przedstawione w oryginale lub w odpisie wierzytelnym;

2) zwięzłe przedstawienie czynów inkryminowanych, o ileby ono nie wynikało z dokumentów, wymienionych w punkcie poprzednim;

3) w miarę możności: rysopis żądanej osoby, znaki szczególne i wszelkie objaśnienia, mogące służyć do ustalenia jej tożsamości;

4) tekst ustawy lub ustaw karnych, mających zastosowanie do inkryminowanego czynu.

Artykuł 8.

W wypadkach nagłych zarządzone zostanie tymczasowe zaaresztowanie obwinionego na podstawie doniesienia, nadesłanego pocztą lub telegraficznie, o istnieniu nakazu aresztowania, z tem zastrzeżeniem, że to doniesienie będzie przesłane drogą dyplomatyczną lub konsularną.

Tymczasowy areszt zostanie uchylony i obywatel obcy zostanie wypuszczony na wolność, jeżeli w ciągu pięciu tygodni, licząc od dnia zaaresztowania, Rząd wezwany o pomoc prawną nie otrzyma dokumentów, wyliczonych w punktach 1, 2 i 4 art. 7.

Artykuł 9.

Gdyby Państwo wezwane o pomoc prawną uważało za konieczne otrzymanie wyjaśnień uzupełniających, aby mieć możność rozstrzygnięcia o żądaniu akstradycyjnem, wyjaśnień tych należy mu udzielić w przeciągu pięciu tygodni, licząc od dnia, w którym przedstawiciel dyplomatyczny Kraju wzywającego pomocy prawnej otrzymał prośbę o te wyjaśnienia uzupełniające.

Jeśliby Państwo wezwane o pomoc prawną wyjaśnień tych nie otrzymało w terminie wyżej ustalonym, obywatel obcy zostanie wypuszczony na wolność.

Artykuł 10.

Jeżeli osoba, której wydania się żąda, jest ścigana lub została skazana w Państwie wezwanem o pomoc prawną, Państwo to winno rozstrzygnąć o żądaniu ekstradycyjnem. Jednakże wydanie obwinionego będzie mogło być odroczone aż do zaniechania dochodzeń, uniewinnienia obwinionego, lub uwolnienia go od kary, odbycia przez niego kary, lub ułaskawienia go.

Gdyby obywatel obcy był ścigany lub aresztowany w tym samym kraju z powodu zobowiązań, zaciągniętych wobec osób prywatnych, wydanie jego mimo to nastąpi z zastrzeżeniem dla tych osób dochodzenia swych roszczeń przed władzą właściwą.

Artykuł 11.

Jeśli na ekstradycję nie można było zezwolić w myśl postanowień p. 6 art. 4, Wysokie Strony Umawiające się, zobowiązują się zarządzić ściganie i osądzenie, stosownie do swego ustawodawstwa, swoich obywateli, którzy popełnili przestępstwa przeciwko prawom drugiego Państwa, o ile te przestępstwa podpadają pod kategorje, mogące uzasadnić ekstradycję według postanowień niniejszej Konwencji.

Powyższe postanowienie ma w wypadku p. 6 art. 4 zastosowanie do czynów, popełnionych przed nadaniem obywatelstwa, które spowodowały żądanie ekstradycyjne.

Państwo wzywające pomocy prawnej wystosuje drogą dyplomatyczną swe żądanie, dołączając do niego przedmioty, akta, dokumenty i inne wyjaśnienia konieczne; władze tego Państwa winny tak postępować, jak gdyby one same miały uskuteczniać ściganie. W tym przypadku wszystkie akta i dokumenty winny być sporządzone bezpłatnie.

Artykuł 12.

Przedmioty zajęte, mogące służyć jako dowody rzeczowe, podobnie jak wszystkie przedmioty, mogące pochodzić ze zbrodni lub występku, z powodu których żąda się wydania, będą według uznania władzy właściwej oddawane Rządowi wzywającemu pomocy prawnej nawet gdyby ekstradycja nie mogła być uskuteczniona z powodu śmierci lub późniejszego żniknięcia osoby żądanej.

To oddanie będzie obejmowało również wszystkie przedmioty, któreby obwiniony ukrył lub pozostawił w Kraju, także i takie, jakieby zostały poźniej wykryte, jeżeli wystosowano żądanie ich wydania bądź to w nakazie aresztowania, bądź w rekwizycji.

Zastrzega się w każdym razie prawa nabyte przez osoby trzecie, nie wmieszane w ściganie, do przedmiotów, określonych w niniejszym artykuie.

Artykuł 13.

Koszty aresztowania, utrzymania i transportu osoby, na której ekstradycję się zgodzono, podobnie jak koszty przechowania i transportu przedmiotów, które w myśl postanowień artykułu poprzedniego powinny być zwrócone lub wydane, poniosą oba Państwa w granicach swoich terytorjów.

Artykuł 14.

Zezwolenie na ekstradycję sposobem przewiezienia przez terytorjum jednej ze Stron zawierających Konwencję, osoby, wydanej Stronie drugiej, nastąpi na podstawie przedstawienia w oryginale lub w wierzytelnym odpisie dokumentów, wymienionych w pp. 1, 2, i 4 art. 7.

Zezwolenie na przewiezienie nastąpi tylko w wypadkach, w których mogłaby być dozwolona ekstradycja.

Koszty przewiezienia poniesie Państwo wzywające pomocy prawnej.

Artykuł 15.

Jeśli w toku sprawy karnej okaże się konieczność przesłuchania osób, znajdujących się w jednym z obu Krajów lub wykonania jakiejkolwiek innej czynności śledczej, zostanie, w tym celu wysłana rekwizycja drogą dyplomatyczną. Rekwizycja ta zostanie wykonana byleby czyn, który spowodował zlecenie sądowe był karalny według ustawodawstwa obu Krajów.

Państwo wezwane o pomoc prawną może odmówić wykonania rekwizycji:

1) jeżeli ją uważa za mogącą naruszyć jego suwerenność lub bezpieczeństwo.

2) w wypadku żądania zajęcia lub rewizji, jeżeliby z powodu czynu, który spowodował rekwizycję, nie mogła być, w myśl postanowień niniejszej Konwencji, dozwolona ekstradycja;

3) jeśliby Państwo wezwane o pomoc prawną uważało czyn powodujący rekwizycję, za przestępstwo polityczne lub za czyn mający z takiem przestępstwem związek, wyjąwszy przypadek, przewidziany w p. 5 art. 4;

4) jeżeli obwiniony jest obywatelem Kraju wezwanego o pomoc prawną, a nie znajduje się na terytorjum Państwa wzywającego pomocy prawnej.

Rekwizycje będą wykonywane w formie przepisanej przez ustawodawstwo Państwa wezwanego o pomoc prawną.

Oba Rządy zrzekają się zwrotu kosztów wykonania rekwizycyj we wszystkich wypadkach, w których nie będzie chodziło o orzeczenie znawców, wymagające kilku posiedzeń.

W wypadku odmowy wykonania rekwizycji przedstawiciel dyplomatyczny Państwa wzywającego pomocy prawnej będzie powiadomiony o powodach odmowy.

Artykuł 16.

Gdy w sprawach karnych Rząd jednego z obu Krajów uzna za konieczne doręczenie aktu, dotyczącego postępowania sądowego, lub wyroku, osobie, przebywającej na terytorjum drugiego Kraju, dokument taki winien być przesłany Rządowi wezwanemu o pomoc prawną drogą dyplomatyczną.

Prośba o doręczenie przedstawiciela dyplomatycznego Kraju wzywającego pomocy prawnej powinna wskazywać władzę, od której akt pochodzi, adres odbiorcy, rodzaj aktu i czyn karygodny, który ten akt spowodował.

Rząd wezwany o pomoc prawną będzie mógł odmówić uskutecznienia doręczenia aktu:

1) jeżeli go uważa za mogący naruszyć jego bezpieczeństwo lub suwerenność;

2) jeżeli uważa czyn, którym akt został spowodowany za przestępstwo polityczne lub za czyn mający związek z takiem przestępstwem z zastrzeżeniem wyjątku, przewidzianego w p. 5 art. 4.

Rząd wezwany o pomoc prawną ograniczy się z reguły do uskutecznienia doręczenia aktu odbiorcy, który zechce go przyjąć dobrowolnie.

Dowodem doręczenia będzie albo pokwitowanie datowane i podpisane przez odbiorcę, albo zaświadczenie władzy Państwa wezwanego o pomoc prawną, stwierdzające fakt, formę i datę doręczenia. Jeżeli akt, przeznaczony do doręczenia, został nadesłany w dwóch egzemplarzach, pokwitowanie lub zaświadczenie będą mogły być wystawione na jednym z egzemplarzy, który zostanie zwrócony.

Jeżeli odbiorca odmówi dobrowolnego przyjęcia aktu, na wyraźne żądanie przedstawiciela dyplomatycznego Państwa wzywającego pomocy prawnej, dany akt zostanie odbiorcy notyfikowany w formie, przepisanej ustawodawstwem Państwa wezwanego.

Dokumenty, stwierdzające wykonanie żądania, zostaną przesłane przedstawicielowi dyplomatycznemu zawsze bez żądania zwrotu kosztów.

W wypadku odmowy wykonania żądania przedstawiciel dyplomatyczny Państwa wzywającego pomocy prawnej będzie powiadomiony o przyczynach odmowy.

Artykuł 17.

Jeżeli w sprawie karnej, toczącej się w jednem z obu Państw, będzie uznane za konieczne sprowadzenie dowodów rzeczowych, akt dotyczących postępowania sądowego lub jakichkolwiek dokumentów, znajdujących się w rękach władz drugiego kraju, należy żądanie nadesłania ich wystosować drogą dyplomatyczną.

Żądaniu temu stanie się zadość z zastrzeżeniem obowiązku zwrotu dowodów, akt i dokumentów.

Państwo wezwane o pomoc prawną może odmówić tego nadesłania:

1) jeżeli je uważa za mogące naruszyć jego bezpieczeństwo lub suwerenność;

2) jeżeli uważa czyn, powodujący to żądanie, za przestępstwo polityczne, lub za czyn mający związek z przestępstwem politycznem, z zastrzeżeniem wyjątku, przewidzianego w p. 5 art. 4.

Rządy, zawierające Konwencję, zrzekają się zwrotu wydatków, któreby w granicach ich terytorjów wynikły z powodu przesłania i zwrotu dowodów rzeczowych i dokumentów.

Artykuł 18.

Oba Rządy zobowiązują się zawiadamiać się wzajemnie, bez kosztów, o skazaniach za przestępstwa, wpisanych do rejestru karnego, które zostały orzeczone przez sądy jednego z obu Państw przeciw obywatelom drugiego Państwa.

Zawiadomienia te będą uskuteczniane zapomocą przesyłania karty karnej lub wyciągu z niej drogą dyplomatyczną do Rządu Kraju, którego obywatelem jest obwiniony.

Artykuł 19.

Niniejsza Konwencja będzie ratyfikowana.

Wejdzie ona w życie w miesiąc po dacie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych.

Będzie ona miała zastosowanie do przestępstw, popełnionych przed jej wejściem w życie.

Skutki Konwencji ustaną z upływem terminu sześciomiesięcznego, licząc od wypowiedzenia, oznajmionego przez jedną lub drugą Układającą się Stronę.

NA DOWÓD CZEGO podpisani, należycie w tym celu upoważnieni, Konwencję niniejszą zaopatrzyli swojemi podpisami i wycisnęli na niej swe pieczęcie.

Sporządzono w Paryżu, w dwóch egzemplarzach, dnia 30 grudnia 1925 r.

Poz. 492 Oświadczenie Rządowe z dnia 3 sierpnia 1929 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych traktatu ekstradycyjnego między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Francuską, podpisanego w Paryżu dnia 30 grudnia 1925 roku.

Podaje się niniejszem do wiadomości, że, w wykonaniu art. 19 traktatu ekstradycyjnego między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Francuską, podpisanego w Paryżu dnia 30 grudnia 1925 r., dokumenty ratyfikacyjne powyższego traktatu wymienione zostały w Paryżu dnia 27 lipca 1929 r.

Poz. 493. Konwencja między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Francuską o ochronie sądowej i prawie ubogich, podpisana w Paryżu dnia 30 grudnia 1925 r.

Artykuł pierwszy.

Obywatele francuscy w Polsce i obywatele polscy we Francji będą mieli wzajemnie wolny i łatwy dostęp do sądów, stosując się do ustaw krajowych, — zarówno w charakterze powodów jak pozwanych na wszelkich stopniach jurysdykcji. Będą oni mogli we wszystkich instancjach posługiwać się adwokatami i przedstawicielami wszelkiego rodzaju, upoważnionymi przez ustawy krajowe, — i pod wszystkiemi temi względami będą korzystali z równych praw i korzyści, jakie są lub będą przyznane obywatelom własnym.

Artykuł 2.

Obywatele jednej z Wysokich Umawiających się Stron, mający wystąpić ze skargą przed sądami drugiej Umawiającej się Strony jako powodowie główni lub interwenjenci, nie będą podlegali żadnej opłacie, żadnej kaucji, ani żadnemu depozytowi, którymby nie podlegali, w tem samem położeniu, obywatele właśni odnośnego kraju stosownie do jego ustaw.

Artykuł 3.

Obywatele obu Wysokich Układających się Stron będą wzajemnie korzystali z dobrodziejstwa prawa ubogich, jak krajowcy, stosując

się do ustawy kraju, w którym będzie wniesiona prośba o udzielenie tego prawa.

Artykuł 4.

Świadectwo ubóstwa wydają władze zwykłego miejsca pobytu obywatela obcego, a w braku takiego miejsca pobytu — władze jego chwilowego miejsca pobytu. W wypadku, gdyby te władze ostatnie nie były władzami jednego z Państw Umawiających się i gdyby nie wydawały świadectw tego rodzaju, wystarczy świadectwo wystawione przez przedstawiciela dyplomatycznego lub konsularnego kraju, którego cudzoziemiec jest obywatelem.

Jeśli proszący nie przebywa w kraju, którym prośba została wniesiona, świadectwo zostanie bezpłatnie uwierzytelnione przez przedstawiciela dyplomatycznego lub konsularnego kraju, w którym dokument ma być przedstawiony.

Artykuł 5.

Władza właściwa dla wystawienia świadectwa ubóstwa będzie mogła zasięgnąć wyjaśnień o położeniu majątkowem proszącego u jego władz ojczystych.

Władza powołana do rozstrzygania o prośbie o prawo ubogich zachowuje w granicach swych uprawnień prawo kontrolowania świadectw i udzielonych jej wyjaśnień.

Artykuł 6.

W razie przyznania dobrodziejstwa prawa ubogich przez jedną z Wysokich Umawiających się Stron bądź obywatelowi własnemu, bądź obywatelowi drugiej Strony, doręczenia aktów sądowych, odnoszące się do tego samego procesu, któreby miały być uskutecznione w drugiem Państwie, mogą pociągnąć za sobą wyłacznie zwrot przez Państwo wzywające Państwu wezwanemu kosztów, spowodowanych przez zastosowanie formy specjalnej, nieprzewidzianej w ustawodawstwie Państwa wezwanego.

W tym samym wypadku wykonanie rekwizycyj pociągnie za sobą zwrot przez Państwo wzywające Państwu wezwanemu wyłącznie należności znawców i kosztów, wywołanych przez zastosowanie formy specjalnej.

Artykuł 7.

Niniejsza Konwencja będzie ratyfikowana.

Wejdzie ona w życie w miesiąc po dacie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych.

Skutki Konwencji ustaną z upływem okresu sześciu miesięcy, licząc od wypowiedzenia notyfikowanego przez jedną lub przez drugą umawiającą się Stronę.

Na dowód czego podpisani należycie upoważnieni dla tego celu, podpisali niniejszą Konwencję i wycisnęli na niej swoje pieczęcie.

Sporządzono w Paryżu, w dwóch egzemplarzach dnia 30 grudnia 1925 r.

Poz. 494. Oświadczenie Rządowe z dnia 3 sierpnia 1929 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych konwencji między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Francuską o ochronie sądowej i prawie ubogich, podpisanej w Paryżu dnia 30 grudnia 1925 r.

Podaje się niniejszem do wiadomości, że, w wykonaniu art. 7 konwencji między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Francuską o ochronie sądowej i prawie ubogich, podpisanej w Paryżu dnia 30 grudnia 1925 r. dokumenty ratyfikacyjne powyższej konwecji wymienione zostały w Paryżu w dniu 27 lipca 1929 r.

z 7 września Nr. 64 Rok 1929

Poz. 495. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 1 czerwca 1929 r. o organizacji dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku.

Na podstawie postanowień art. 10 ust. 4, art. 11 ust. 3 i 4, art. 15 ust. 2 i 4, art. 16 oraz art. 47 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o dozorze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343) postanawiam co następuje:

I.

Władze i organa dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku.

§ 1. Do powiatowej władzy administracji ogólnej, jako do władzy I instancji w sprawach dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku, należy w szczególności:

a) kierownictwo akcją dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku na terenie powiatu;
b) nadzór i koordynowanie działalności organów dozoru;
c) kontrola kwalifikacyj komunalnych organów dozoru;
d) wydawanie w I instancji zarządzeń i orzeczeń w sprawach dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku;
e) wydawanie zarządzeń i orzeczeń w sprawie zajęcia artykułów żywności i przedmiotów użytku w przypadkach, przewidzianych w art. 20 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343);
f) wydawanie zarządzeń i orzeczeń w sprawie niszczenia artykułów żywności i przedmiotów użytku w przypadkach, przewidzianych w art. 20 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343);
g) zatwierdzanie zajęć, dokonanych przez organa dozoru, przewidziane w art. 21

rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343).

O ustanowieniu w myśl postanowień art. 17 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343) komunalnych organów dozoru winny gminy oraz powiatowe związki komunalne zawiadomić powiatową władzę administracji ogólnej, podając imię i nazwisko, wiek, kwalifikacje ustanowionego funkcjonarjusza oraz obwód jego działalności urzędowej.

§ 2. Do wojewódzkich władz administracji ogólnej należy:

a) kierownictwo akcją dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku na obszarze województwa, wydawanie w tym zakresie odpowiednich zarządzeń powiatowym władzom administracji ogólnej, nadzór nad działalnością tych władz;
b) decydowanie przy współudziale wydziału wojewódzkiego z głosem stanowczym o zakresie przewidzianego w myśl art. 17 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343) obowiązku gmin i powiatowych związków komunalnych co do utrzymywania komunalnych organów dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku;
c) rozstrzyganie odwołań od zarządzeń i orzeczeń powiatowych władz administracji ogólnej;
d) nadzór nad komunalnemi pracowniami badania żywności i przedmiotów użytku, funkcjonującemi w myśl postanowień art. 15 i 16 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343).

§ 3. W m. st. Warszawie czynności wymienione w § 1, należą do starostów grodzkich, w § 2 ust. a) i c) — do Komisarza Rządu m. st. Warszawy, a w § 2 ust. b) i d) — do Ministra Spraw Wewnętrznych.

§ 4. Spełnianie czynności organów dozoru, określonych w art. 18, 19 i 20 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343), należy:

a) w miejscowościach, dla których zostały ustanowione, w myśl art. 17, komunalne organa dozoru — do tych organów;
b) w pozostałych miejscowościach — do organów sanitarnych powiatowych władz administracji ogólnej (lekarzy urzędowych tych władz).

Organa sanitarne powiatowych władz administracji ogólnej są uprawnione do spełniania czynności organów dozoru i w tych miejscowościach, dla których zostały ustanowione komunalne organa dozoru.

§ 5. Do spełniania czynności organów, określonych w art. 18, 19 i 20 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343), na całym obszarze Państwa są uprawnieni również funkcjonarjusze fachowi właściwego terytorjalnie Państwowego Zakładu badania Żywności i przedmiotów użytku, posiadający odpowiednie upoważnienia, wydane na wniosek dyrektorów Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku przez wojewódzkie władze administracji ogólnej, a w m. st. Warszawie przez Komisarza Rządu.

§ 6. Komunalnemi organami dozoru, ustanowionemi w myśl przepisów art. 17 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343), są:

a) lekarze sanitarni związków komunalnych;
b) specjalni kontrolerzy artykułów żywności i przedmiotów użytku;
c) inne organa sanitarne, posiadające kwalifikacje kontrolerów artykułów żywności i przedmiotów użytku;

§ 7. Na żądanie stron organa dozoru winny się wylegitymować z posiadania uprawnień do wykonywania czynności, o których mowa w art. 18, 19 i 20 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343).

Dowodem posiadania tych uprawnień są:

a) dla organów sanitarnych powiatowych władz administracji ogólnej (lekarzy urzędowych tych władz), komunalnych lekarzy sanitarnych i komunalnych kontrolerów artykułów żywności i przedmiotów użytku oraz dozorców sanitarnych ich legitymacje służbowe względnie zastępujące te legitymacje zaświadczenia (załącznik 1);
b) dla komunalnych organów sanitarnych, wymienionych w § 6 punkt c) niniejszego rozporządzenia, specjalne zaświadczenia, wymieniające wyraźnie prawo do wykonywania czynności dozoru (załącznik 2);
c) dla funkcjonarjuszów Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku — zaświadczenia, wydane przez wojewódzkie władze administracji ogólnej, a w m. st. Warszawie przez Komisarza Rządu (załącznik 3).

§ 8. Kategorje prób, których badanie należeć będzie do właściwości poszczególnych pracowni komunalnych, ustanowionych w myśl art. 15 i 16 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343), ustali Minister Spraw Wewnętrznych.

Próby, pobrane przez organa dozoru na obszarze gmin, dla których te pracownie zosta-

ły ustanowione, powinny być kierowane do tych pracowni w granicach ustalonej zgodnie, z ust. 1 niniejszego paragrafu, właściwości rzeczowej.

Inne próby na obszarze tych gmin oraz wszelkie próby, pobrane w miejscowościach dla których nie zostały ustanowione odpowiednie pracownie komunalne, powinny być zarówno przez państwowe, jak i komunalne organa dozoru skierowywane do terytorjalnie właściwego Państwowego Zakładu badania żywności i przedmiotów użytku.

Próby, pobrane przez funkcjonarjuszy fachowych Państwowego Zakładu badania żywności i przedmiotów użytku powinny być kierowane do zbadania do właściwego Państwowego Zakładu badania żywności i przedmiotów użytku.

W przypadkach niecierpiących zwłoki organa dozoru mogą przesyłać próby do badania do terytorjalnie najbliżej położonego Państwowego Zakładu badania żywności i przedmiotów użytku.

§ 9. Przy udzielaniu gminie zwolnienia od abowiązku utrzymywania własnej pracowni w myśl art. 15 ust. 5, Minister Spraw Wewnętrznych może na podstawie porozumienia zainteresowanych czynników określić warunki takiego zwolnienia w zależności od korzyści, jakie przez to otrzymuje gmina i ciężarów, jakie z tego powodu spadają na Państwowy Zakład badania żywności i przedmiotów użytku,

II.

Państwowe Zakłady badania żywności i przedmiotów użytku.

§ 10. Państwowe Zakłady badania żywności i przedmiotów użytku dzielą się na oddziały:

a) hydrologiczny,
b) toksykologiczny (sądowo-chemiczny),
c) nabiałowy,
d) przetworów zbożowych,
e) ogólno-badawczy,
f) administracyjny.

Minister Spraw Wewnętrznych może w miarę potrzeby tworzyć w poszczególnych zakładach nowe oddziały lub łączyć poszczególne oddziały.

Na czele poszczególnego oddziału stoi kierujący oddziałem jeden z adjunktów zakładu wyznaczony przez dyrektora.

§ 11. Na czele Państwowego Zakładu badania żywności i przedmiotów użytku stoi dyrektor, powołany przez Ministra Spraw Wewnętrznych do kierowania całokształtem działalności zakładu oraz prowadzenia jego administracji. Dyrektor jest odpowiedzialny za całą działalność poruczonego mu zakładu.

Dyrektora zakładu zastępuje wyznaczony przez Ministra Spraw Wewnętrznych adjunkt zakładu, kierujący jednym z oddziałów.

§ 12. Koszty postępowania administracyjnego obowiązują na zasadach, wyszczególnionych w art. 105—107 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341), zobowiązanych niezależnie od tego, czy osobami temi są władze i urzędy państwowe lub samorządowe, czy też osoby prywatne.

Zobowiązany winien na żądanie zakładu zgóry złożyć wyznaczoną przez zakład sumę kosztów postępowania.

§ 13. Okręgi działalności poszczególnych Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku ustala się jak następuje:

a) dla Państwowego Zakładu badania żywności i przedmiotów użytku w Warszawie—okrąg, obejmujący m. st. Warszawę oraz województwa: warszawskie, białostockie, wileńskie, nowogródzkie, poleskie i wołyńskie;
b) dla Państwowego Zakładu badania żywności i przedmiotów użytku w Łodzi — okrąg, obejmujący województwa: łódzkie, kieleckie i lubelskie;
c) dla Państwowego Zakładu badania żywności i przedmiotów użytku w Krakowie — okrąg, obejmujący województwa: krakowskie, lwowskie, stanisławowskie i tarnopolskie;
d) dla Państwowego Zakładu badania żywności i przedmiotów użytku w Poznaniu — okrąg, obejmujący województwa: poznańskie i pomorskie.

§ 14. Grzywny, nakładane na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343), przypadają na obszarze okręgów sądów apelacyjnych w Warszawie i w Wilnie—Państwowemu Zakładowi badania żywności i przedmiotów użytku w Warszawie; na obszarze okręgów sądów apelacyjnych w Krakowie i we Lwowie — Państwowemu Zakładowi badania żywności i przedmiotów użytku w Krakowie; na obszarze okręgów sądów apelacyjnych w Poznaniu i w Toruniu — Państwowemu Zakładowi badania żywności i przedmiotów użytku w Poznaniu; na obszarze okręgu sądu apelacyjnego w Lublinie — Państwowemu Zakładowi badania żywności i przedmiotów użytku w Łodzi.

§ 15. Państwowe Zakłady badania żywności i przedmiotów użytku obowiązane są wypełniać żądania właściwych władz administracji ogólnej w zakresie zadań zakładu.

Zakładom tym przysługuje prawo inicjatywy co do zwracania uwagi władz administracji ogólnej na potrzebę lub konieczność wydania tych czy innych zarządzeń. Spostrzeżenia swe

w tym zakresie Państwowe Zakłady badania żywności i przedmiotów użytku komunikują właściwym wojewodom, a w m. st. Warszawie — Komisarzowi Rządu.

§ 16. Jeżeli wypadnie zakładowi uczynić doniesienie do władz wymiaru sprawiedliwości (art. 13 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej), powinien zakład równocześnie uwiadomić o dokonanem doniesieniu tę władzę, na której żądanie przeprowadzono badanie.

§ 17. Nadzór wojewódzkich władz administracji ogólnej nad Państwowemi Zakładami badania żywności i przedmiotów użytku, o którym mowa w ust. 3 art. 11, należy do wojewody, właściwego terytorjalnie dla siedziby zakładu.

Nadzór ten obejmuje:

a) wgląd w załatwianie spraw personalnych funkcjonarjuszy zakładu;
b) prawo kontroli rachunkowej zakładu;
c) kontrolę wypełnianych przez zakład żądań władz administracji ogólnej w sprawach, dotyczących dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku.

Nadzór nad Państwowym Zakładem badania żywności i przedmiotów użytku w Warszawie należy do Ministra Spraw Wewnętrznych.

§ 18. Właściwe władze nadzorcze w myśl ust. 2 art. 10, punkt d) ust. 2 art. 11 oraz ust. 1 art. 15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343), kontrolują działalność komunalnych organów fachowych, sprawujących dozór nad artykułami żywności i przedmiotami użytku, oraz komunalnych pracowni badawczych, a także instruują te organa i te pracownie za pośrednictwem Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów uzytku, które, spełniają te funkcje na żądanie i w imieniu władz nadzorczych.

Do zadań zakładów w myśl brzmienia punktu c) art. 11 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343) należy szkolenie organów fachowych, wykonywujących dozór nad artykułami żywności i przedmiotami użytku, w szczególności komunalnych kontrolerów żywności, dozorców sanitarnych oraz funkcjonarjuszów zakładów, powołanych do pełnienia funkcji kontroli.

Szczegółowe przepisy, dotyczące kursów szkolenia oraz ich programu, zarówno jak kwalifikacje organów dozoru, wymagane do pełnienia tych czynności, określi specjalne rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych.

III.

Komunalne pracownie badania żywności i przedmiotów użytku.

§ 19. Komunalne pracownie badania żywności i przedmiotów użytku w gminach, liczących 50,000 — 100,000 mieszkańców, winny mieć co najmiej 4 — 5 ubikacyj, w gminach powyżej 100,000, mieszkańców 6 — 7 ubikacyj urządzonych laboratoryjnie.

Pracownie te winny być zaopatrzone w gaz, wyciągi i urządzenia wodąciągowe i kanalizacyjne.

Urządzenie meblowe, aparatura, szkło, odczynniki chemiczne, powinny tak co do jakości, jak ilości odpowiadać potrzebom i warunkom pracy chemiczno-badawczej z uwzględnieniem badań mikroskopowych.

Każda pracownia winna być zaopatrzona w potrzebne do prac badawczych podręczniki naukowe z właściwych gałęzi wiedzy.

Termin, do którego, poszczególne gminy miejskie (art. 15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. — Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343) winny zorganizować komunalne pracownie badania żywności i przedmiotów użytku, względnie zaopatrzyć je w odpowiednie urządzenia, określi w każdym poszczególnym przypadku właściwa wojewódzka władza adminisracji ogólnej, z którą współdziała w powyższym zakresie wydział wojewódzki z głosem doradczym.

§ 20. Personel, funkcjonujący w pracowniach komunalnych badania żywności i przedmiotów użytku, powinien się składać z reguły: z kierownika pracowni, chemików-analityków, laboranta do spełniania pomocniczych czynności laboratoryjnych, kontrolerów żywności, personelu kancelaryjnego i służby.

Kwalifikacje, które winien posiadać fachowy personel pracowni, określi specjalne rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych.

§ 21. Komunalne pracownie badania żywności i przedmiotów użytku obowiązane są składać wojewodzie, którego nadzorowi podlegają, za pośrednictwem właściwych zarządów gmin miejskich kwartalne oraz roczne sprawozdania ze swej działalności. Sprawozdania te wojewoda przedkłada Ministrowi Spraw Wewnętrznych wraz z odpowiedniemi wnioskami.

Pracownia m. st. Warszawy składa te sprawozdania wprost Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 22. Na żądanie wojewody dyrektor właściwego terytorjalnie Państwowego Zakładu Badania żywności i przedmiotów użytku przeprowadza kontrolę działalności pracowni.

Kontrolę pracowni m. st. Warszawy zarządza Minister Spraw Wewnętrznych.

Kontrola winna się odbywać co najmniej raz do roku.

Sprawozdania z przeprowadzonej kontroli wraz z wnioskami dyrektor zakładu składa właściwemu wojewodzie oraz Ministrowi Spraw Wewnętrznych, a w odpisie przesyła właściwemu zarządowi gminy do wiadomości.

§ 23. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Jednocześnie tracą moc obowiązującą wszystkie dotychczasowe przepisy, wydane w sprawach unormowanych niniejszem rozporządzeniem, a z niem sprzeczne.

Załącznik 1.

ZAŚWIADCZENIE.

Starosta powiatowy grodzki Prezydent miasta . . . . w . . . . . .

(Imię i nazwisko) . . . .
Lekarz urzędowy powiatu . . . . . .
Lekarz sanitarny magistratu m. . . . .
Kontroler artykułów żywności magistratu m. . . . . (gminy . . . . .)
Dozorca sanitarny magistratu . . . . .
(gminy . . . . .)

jest upoważniony w myśl postanowień ust. 1 art. 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343) do spełniania czynności, określonych w art. 18, 19 i 20 ust. 2 tego rozporządzenia.

Uwaga:
Na stronie odwrotnej powyższego zaświadczenia winna być wydrukowana treść art. 10 ust. 1 i art. 18, 19, 20 ust. 2.

Załącznik

Starosta powiatowy, grodzki, Prezydent miasta . . . .

ZAŚWIADCZENIE.

P. (imię i nazwisko) . . . . powołany do pełnienia obowiązków kontrolera artykułów żywności i przedmiotów użytku w . . . jest upoważniony na zasadzie: świadectwa z ukończenia kursu przeszkolenia w Państwowej Szkole Higjeny (w Państwowym Zakładzie badania żywności i przedmiotów użytku w . . . .), (zaświadczenia o zdanym egzaminie z kursu przeszkolenia, zaświadczenia o odbytej praktyce w zakresie kontroli żywności w Państwowym Zakładzie badania żywności w . . . . . z wynikiem dobrym) — do spełniania w myśl postanowień ust. 2 art. 17 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343) czynności, określonych w art. 18, 19 i 20 ust. 2 tegoż rozporządzenia.

Zaświadczenie to jest ważne do dnia . . . . .

Uwaga:
Na stronie odwrotnej powyższego zaświadczenia winna być wydrukowana treść art. 17 ust. 2 i art. 18, 19 i 20 ust. 2.

Załącznik 3.

ZAŚWIADCZENIE.

Wojewoda w . . . .
(Komisarz Rządu m. st. Warszawy)

P. (imię i nazwisko) . . . . funkcjonarjusz Państwowego Zakładu badania, żywności i przedmiotów użytku w . . . . ., jest upoważniony w myśl postanowień ust. 5 art. 11 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343) do spełniania czynności określonych w art. 18, 19, 20 ust. 2 tego rozporządzenia.

Uwaga:
Na stronie odwrotnej powyższego zaświadczenia winna być wydrukowana treść art. 11 ust. 5, art. 18, 19, 20 ust. 2.

Poz. 496. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnetrznych z dnia 31 lipca 1929 r. o zmianie granic gmin wiejskich: Wiązowna, Okuniew, Wawer i Marki w powiecie i województwie warszawskiem.

Poz. 497. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 12 sierpnia 1929 r. w sprawie dodatkowego cennika detalicznej sprzedaży importowanych wyrobów tytoniowych.

Poz. 498. Rozporządzenie Ministra Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 14 sierpnia 1929 r. w sprawie wyznaczenia prowizorycznych kontyngentów cukru na czas od 1 października 1929 r. do 30 września 1930 r.

Poz. 499. Oświadczenie Rządowe z dnia 1 sierpnia 1929 r. w sprawie przystąpienia Państwa Watykanu do międzynarodowej konwencji telegraficznej, podpisanej w Petersburgu dnia 10/22 lipca 1875 roku.

Poz. 500. Oświadczenie Rządowe z dnia 2 sierpnia 1929 r. w sprawie złożenia przez Niemcy dokumentu ratyfikacyjnego protokółu, dotyczącego zakazu używania na wojnie gazów duszących, trujących lub podobnych oraz środków bakterjologicznych, podpisanego w Genewie dnia 17 czerwca 1925 roku.

z 13 września Nr. 65 Rok 1929

Poz. 501. Konwencja pomiędzy Austrją, Węgrami, Włochami, Polską, Rumunją, Królestwem Serbów, Chorwatów i Słoweńców oraz Czechosłowacją w sprawie obywatelstwa, podpisana w Rzymie dnia 6-go kwietnia 1922 r. (Ratyfikowana zgodnie z ustawą z dnia 19 grudnia 1928 r. Dz. U. R. P. z 1929 r. Nr. 5, poz. 46).

Artykuł pierwszy.

Sposoby nabycia lub utraty obywatelstwa regulowane są prawami każdego Państwa.

Artykuł 2.

W stosunkach pomiędzy Wysokiemi Umawiającemi się Stronami, obywatelstwo stwier-

dzane będzie świadectwem, wydanem przez powołany do tego, stosownie do ustawodawstwa każdego Państwa, urząd i poświadczonem przez władzę, od której wyżej wzmiankowany urząd jest zależny. Świadectwo wskazywać winno prawną podstawę obywatelstwa, które się stwierdza. Jednakże każda z Wysokich Umawiających się Stron, ilekroć uzna to za potrzebne, będzie mogła wymagać, aby treść świadectwa potwierdzoną została przez centralną władzę Państwową.

Artykuł 3.

Wysokie Umawiające się Strony zobowiązują się podać sobie wzajemnie do wiadomości wykaz urzędów i władz powołanych do wydawania i poświadczania świadectw, o których mowa w poprzednim artykule.

Artykuł 4.

W razie sporu pomiędzy Wysokiemi Umawiającemi się Stronami co do obywatelstwa, jakie przyznane być winno na mocy przepisów traktatów, zawartych w St. Germain i w Trianon obywatelowi byłego Cesarstwa Austrjackiego, lub też obywatelowi byłego Królestwa Węgierskiego, spór rozstrzygnie po upływie terminów, ustalonych dla wykonania prawa wyboru obywatelstwa lub opcji, Komisja, złożona z delegata każdej z zainteresowanych Wysokich Umawiających się Stron i z Przewodniczącego, wybranego za obopólną zgodą przez wyżej wymienione Strony, względnie w razie niezgody przez Prezydenta Związku Szwajcarskiego z pomiędzy obywateli Państwa innego, niż Umawiające się Strony. W razie niezgody pomiędzy delegowanymi, decyduje Przewodniczący.

Decyzje Komisji będą w każdym razie ostatecznemi.

Powyższe postanowienia nie naruszają w niczem postanowień i przepisów traktatów, zawartych w St. Germain i w Trianon, a w szczególności postanowień artykułów 81 i 230 Traktatu, zawartego w St. Germain, oraz artykułów 65 i 213 Traktatu, zawartego w Trianon, ani też postanowień odrębnych konwencyj, zawartych dotychczas lub w przyszłości pomiędzy zainteresowanemi Państwami, zwłaszcza zaś postanowień konwencji pomiędzy Austrją, a Czechosłowacją, podpisanej w Brnie 7 czerwca 1920 roku.

Artykuł 5.

Konwencja niniejsza ratyfikowaną będzie w możliwie najkrótszym czasie.

Każde Państwo prześle akt ratyfikacji Rządowi Włoskiemu, którego zadaniem będzie powiadomienie o tem innych Państw podpisujących niniejszą Konwencję.

Akty ratyfikacji złożone zostaną w Archiwum Rządu Włoskiego.

Konwencja niniejsza uzyska moc obowiązującą dla każdego z Państw podpisujących ją z chwilą złożenia aktu ratyfikacji i poczynając od tej daty będzie obowiązywać również te Państwa, które już złożyły akt swej ratyfikacji.

Poz. 502. Oświadczenie Rządowe z dnia 3 sierpnia 1929 r. w sprawie złożenia dokumentu ratyfikacyjnego konwencji pomiędzy Austrją, Węgrami, Włochami, Polską, Rumunją, Królestwem Serbów, Chorwatów i Słoweńców i Czechosłowacją w sprawie obywatelstwa, podpisanej w Rzymie, dnia 6-go kwietnia 1922 roku.

Podaje się niniejszem do wiadomości, że w wykonaniu art. 5 konwencji pomiędzy Austrją, Węgrami, Włochami, Polską, Rumunją, Królestwem Serbów, Chorwatów i Słoweńców i Czechosłowacją w sprawie obywatelstwa, podpisanej w Rzymie dnia 6 kwietnia 1922 r. dokument ratyfikacyjny powyższej konwencji złożony został w imieniu Polski w dniu 10 czerwca 1929 r. w Rzymie, oraz, że wobec złożenia dokumentów ratyfikacyjnych przez Włochy dnia 21 lutego 1924 r. i przez Austrję dnia 8 marca 1924 r., konwencja powyższa, zgodnie z jej art. 5 obowiązuje Polskę, Włochy i Austrję od dnia 10 czerwca 1929 r.

Poz. 503. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 12 sierpnia 1929 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie zastosowania do gminy wiejskiej Hajnówka w powiecie bielskim, województwie białostockiem, przepisów ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych, dotyczących gmin miejskich.

Poz. 504. Rozporządzenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu oraz Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 7 sierpnia 1929 r. w sprawie wykonania postanowień konwencji o zwalczaniu przemytnictwa towarów alkoholowych, podpisanej w Helsingforsie dnia 19 sierpnia 1925 r. (Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr. 75, poz. 656).

Poz. 505. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 26 sierpnia 1929 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu o pobraniu przez Zakład ubezpieczenia od wypadków zaliczki na poczet pokrycia wydatków na dodatki wyrównawcze, przewidziane ustawą z dn. 26 listopada 1925 r.

Poz. 506. Oświadczenie Prezesa Rady Ministrów z dn. 24 sierpnia 1929 r. o wyrażeniu zgody Sejmu Śląskiego na wejście w życie na obszarze województwa śląskiego roz-

porządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r. o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa.

Na podstawie art. 1 pkt. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 21 grudnia 1927 roku w sprawie wydania Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 3, poz. 18) oświadczam co następuje:

Sejm Śląski ustawą z dnia 23 stycznia 1929 r., ogłoszoną w Dzienniku Ustaw Śląskich z dnia 25 stycznia 1929 r. Nr. 1, poz. 6, wyraził zgodę na wejście w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 361) na obszarze województwa śląskiego.

Ustawa ta weszła w życie z dniem 25 stycznia 1929 r.

Poz 507. Oświadczenie Rządowe z dn. 1 sierpnia 1929 r. w sprawie złożenia przez Rządy Austrji, Belgii, Egiptu, Królestwa Serbów, Chorwatów i Słoweńców Wenezueli, Włoch i Związku Socjalistycznych Republik Rad dokumentów ratyfikacyjnych międzynarodowego protokółu, dotyczącego zakazu używania na wojnie gazów duszących, trujących, lub podobnych, oraz środków bakterjologicznych, podpisanego w Genewie 17-go czerwca 1925 r.

Poz. 508. Oświadczenie Rządowe z dn. 1 sierpnia 1929 r. w sprawie przystąpienia Liberji do międzynarodowego protokółu, dotyczącego zakazu używania na wojnie gazów duszących, trujących lub podobnych, oraz środków bakterjologicznych, podpisanego w Genewie 17-go czerwca 1925 r.)

Poz. 509. Oświadczenie Rządowe z dnia 3 sierpnia 1929 r. w sprawie złożenia przez Węgry dokumentu ratyfikacyjnego międzynarodowej konwencji o zwalczaniu obiegu i handlu wydawnictwami pornograficznemi, podpisanej w Genewie dn. 12 września 1923 r.

Poz. 510. Oświadczenie Rządowe z dn. 30 sierpnia 1929 r. w sprawie ratyfikacji przez Litwę konwencji o zwalczaniu przemytnictwa towarów alkoholowych, podpisanej w Helsingforsie dnia 19-go sierpnia 1925 r.

II.

Przedruki z Monitora Polskiego.

z 2 września Nr. 201 Rok 1929

Poz. 485. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 24 sierpnia 1929 r. o utworzeniu w Dynowie ekspozytury starostwa brzozowskiego w województwie lwowskiem.

Poz. 486. Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 23 lipca 1929 r. Nr. I. 13817/2/29 w sprawie stypendjów, udzielanych studentom Szkół Akademickich i uczniom Państwowych Srednich Kolejowych Szkół Technicznych na rok szkolny 1929/30.

z 3 września Nr. 202 Rok 1929

z 4 września Nr. 203 Rok 1929

Poz. 487. Orzeczenie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, ustalającej warunki pracy i płacy dozorców domowych miasta Rzeszowa.

z 5 września Nr. 204 Rok 1929

Poz. 488. Uchwała Rady Ministrów z dnia 30 sierpnia 1929 r. w sprawie dodatkowego kredytu na okres budżetowy od 1 kwietnia 1929 r. do 31 marca 1930 r. na pokrycie niedoboru administracyjnego dróg wodnych.

Poz. 489. Rozporządzenie Dyrektora Głównego Urzędu Miar z dnia 5 lipca 1929 r. o terytorjalnym podziale zakresu działania Miejscowych Urzędów Miar.

z 6 września Nr. 205 Rok 1929

z 7 września Nr. 206 Rok 1929

Poz. 490. Przepisy Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 sierpnia 1929 roku w sprawie zmiany § 20 przepisów o użyciu broni przez oficerów i szeregowych P. P.

Na podstawie art. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 lutego 1928 r. o użyciu broni przez organa służby bezpieczeństwa publicznego i ochrony granic (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 243) zarządzam co następuje:

§ 1. § 20 przepisów Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14 maja 1929 r. w sprawie użycia broni przez oficerów i szeregowych P. P. („Monitor Polski" Nr. 116, poz. 293) otrzymuje brzmienie następujące:

„Wartownikiem uprawnionym do użycia broni według art. 2 lit. g. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 lutego 1928 r., jest funkcjonarjusz, który na podstawie specjalnego rozkazu lub przepisu ma poruczoną sobie ochronę osoby, dobra ruchomego lub nieruchomego i uniemożliwienie osobom obcym dostępu do miejsca strzeżonego, np. warta przy więźniu, warta przy zabitym, przy kasie, przy moście i t. p.

Wartownik, pełniący służbę określoną w poprzednim ustępie, ma prawo i obowiązek za-

trzymać wszystkie osoby, zbliżające się do strzeżonego objektu, w porze dziennej na odległości od 20 do 30 kroków, a w porze nocnej, we mgle, podczas burzy lub w warunkach atmosferycznych, skracających pole widzenia, na odległości od 5 do 15 kroków, krótkim, donośnym okrzykiem, nakazującym zatrzymanie się i ujawniającym szczególny charakter służby występującego policjanta, mianowicie „stój warta!".

Odległość, na jakiej mogą być zatrzymywane osoby, zbliżające się do objektu strzeżonego, może być zwiększona lub zmniejszona w porównaniu z podaną normą ogólną, z uwagi na lokalne warunki terenowe, warunki ruchu lub stan bezpieczeństwa. Odchylenia pod tym względem mogą być wprowadzane czasowo lub na stałe przez instrukcje dla poszczególnych władz policyjnych lub nawet w nagłych i nieprzewidzianych wypadkach, spowodowanych warunkami bezpieczeństwa, przez samego wartownika.

Osoby, wstrzymane z powodu zakazu dostępu do strzeżonego objektu okrzykiem „stój! warta!", informuje wartownik o zakazie dostępu do objektu i wzywa do odejścia.

Gdyby zachodziło podejrzenie co do celu zbliżania się, osoby te wartownik legitymuje, bada i ewentualnie zatrzymuje dla doprowadzenia do właściwego urzędu P. P., celem dalszych dochodzeń.

Konwojentem, uprawnionym do użycia broni według art. 2 lit. g. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypolitej z dnia 14 lutego 1928 r., jest funkcjonarjusz P. P., który pełni służbę konwoju (eskorty) osób aresztowanych i zatrzymanych albo mienia państwowego lub prywatnego.

Konwojent, pełniący służbę konwojową (eskortową), ma prawo i obowiązek wydawać rozkazy osobom konwojowanym (eskortowanym) lub osobom postronnym, wynikające z przepisów o służbie konwojowej (eskortowej) lub ze szczególnego rozkazu dla danego konwoju (eskorty), a mające na celu zapobieżenie ucieczce lub uchyleniu się z pod konwoju (eskorty) osób konwojowanych (eskortowanych), albo zabezpieczenie nienaruszalności konwojowanego transportu.

Przy postojach w czasie konwoju (eskorty) w miejscach, nie mających specjalnej ochrony i zabezpieczenia, konwojenci zabezpieczają miejsce postoju przed dostępem do osób lub przedmiotów konwojowanych w identyczny sposób, jaki w ust. 2, 3 i 4 określony jest dla warty przy objektach nieruchomych".

§ 2. Przepisy niniejsze wchodzą w życie z dniem ogłoszenia.

---

z 9 września Nr. 207 Rok 1929

z 10 września Nr. 208 Rok 1929

Poz. 491. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 sierpnia 1929 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie uzupełnienia listy mieszkań służbowych dla urzędników i funkcjonarjuszów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległych mu urzędów.

Na podstawie § 2 ust. ostatni rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 października 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 849) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 maja 1927 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie mieszkań służbowych dla urzędników i funkcjonarjuszów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległych mu urzędów (M. P. Nr. 120, poz. 306) uzupełnia się w sposób następujący:

1. § 1 p. b. brzmi: „wicewojewodowie", dotychczasowy zaś p. b. i następne przesuwają się o jedną literę w porządku alfabetycznym dalej.

2. W § 2 jako p. b. wstawia się na początku zamiast wyrazów: „Dla starostów" wyrazy: „Dla wicewojewodów...", dotychczasowy zaś p. b. oznacza się literą c, następne zaś punkty o jedną literę dalej.

3. § 3 Zarządzenie otrzymuje brzmienie następujące: „Wyżej wymienieni funkcjonarjusze państwowi opłacają za mieszkania służbowe komorne w wysokości przysługującego im dodatku mieszkaniowego".

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 września 1929 r.

---

z 11 września Nr. 209 Rok 1929

Poz. 492. Postanowienie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, powołanej na zasadzie ustawy z dnia 16 maja 1922 roku (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 324) decyzją Pana Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 31 lipca 1929 roku Nr. 6556/GIP.

z 12 września Nr. 210 Rok 1929

Poz. 493. Umowa, ustalająca warunki pracy i płacy ordynarjuszy i robotników folwarcznych na rok służbowy 1929 — na pow. Cieszyn i Bielsko Śląska Cieszyńskiego.

z 13 września Nr. 211 Rok 1929

Poz. 494. Uchwała Komitetu Likwidacyjnego w Poznaniu z dn. 26 marca 1929 roku, w przedmiocie likwidacji (nieruch. Masłowo).

z 14 września Nr. 212 Rok 1929

Poz. 495. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dn. 12 września 1929 r. o ustanowieniu niezależnego administracyjnie od nadleśnictwa zarządu tartaku państwowego w Dalekiem.

Poz. 496. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 12 września 1929 r. o ustanowieniu niezależnego administracyjnie od nadleśnictwa Zarządu Kolei leśnych w Puszczy Białowieskiej.

Poz. 497. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 12 września 1929 r. o ustanowieniu niezależnych administracyjnie od nadleśnictw zarządów tartaków w Grudkach, Hajnówce, Stoczku i Jeziorach.

Poz. 498. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 12 września 1929 r. o utworzeniu nadleśnictw: Kruplańskiego i Kotrańskiego w okręgu Dyrekcji Lasów Państwowych w Wilnie.

Poz. 499. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa z dnia 12 września 1929 r. o utworzeniu nadleśnictw: Białolaskowskiego, Dziadowlańskiego, Jaźwińskiego, Olszańskiego, Platenickiego, Zadworzańskiego, Zamoskiego i Zwierzynieckiego w okręgu Dyrekcji Lasów Państwowych w Białowieży.

III.

Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych.

276.

Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 września 1929 r. o uzupełnieniu składu komisji kwalifikacyjnej przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

Uzupełniając zarządzenie swoje z dnia 18 stycznia 1929 r. (Dz. U. M. S. W. Nr. 1, poz. 2), na zasadzie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 1925 r., (Dz. U. R. P. Nr. 6, poz. 50) ustanawiam zastępcami członków I komisji kwalifikacyjnej przy Mininisterstwie Spraw Wewnętrznych na resztę bieżącego okresu dwuletniego 1929/30 Naczelników wydziału Henryka Suchenka-Sucheckiego, Stanisława Lewickiego, Władysława Długockiego i Jerzego Adelsteina oraz radcę ministerjalnego w V st. sł. Marjana Zbrowskiego.

IV.

Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

277.

Okólnik Nr. 184 z 29 sierpnia 1929 r. (SS. 472/13) w sprawie związków międzykomunalnych.

Do wszystkich P. P. Wojewodów (z wyjątkiem Śląskiego)

W celu wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o związkach międzykomunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 386) opublikowane zostało w Dzienniku Ustaw z dnia 26 sierpnia 1929 r. Nr. 60, poz. 469 rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 lipca 1929 r., wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Sprawiedliwości, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Rolnictwa, Przemysłu i Handlu, Komunikacji, Robót Publicznych oraz Pracy i Opieki Społecznej. Równocześnie dla ułatwienia organizowania związków międzykomunalnych ogłoszono statut wzorowy, jako załącznik do ostatnio wspomnianego rozporządzenia. Oba powyżej przytoczone rozporządzenia stanowią całokształt prawa, obowiązującego obecnie na obszarze Rzeczypospolitej (z wyjątkiem województwa śląskiego) w zakresie związków międzykomunalnych.

I. Obowiązujące obecnie prawo o związkach międzykomunalnych rozróżnia dwa typy tych związków a mianowicie:

a) związki o charakterze korporacyj prawa publicznego i

b) związki nie posiadające charakteru korporacyj prawa publicznego.

Oba wspomniane typy posiadają jednak zawsze charakter korporacyj, to jest tworów związkowych, zatrzymujących nadal swoją indywidualność i osobowość prawną mimo dokonujących się zmian w składzie członków. Ubycie poszczególnych członków powoduje rozwiązanie związku międzykomunalnego tylko wtedy, jeżeli statut związku tak stanowi, lub jeżeli po tem ubyciu nie pozostanie conajmniej dwuch członków (art. 25 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej).

Momentem miarodajnym dla uzyskania przez związek międzykomunalny osobowości prawnej oraz prawa samoistnego zawiadywania swemi sprawami w granicach określonych statutem, jest dzień *ogłoszenia zarządzenia władzy nadzorczej, zatwierdzającego statut* w dzienniku urzędo-

wym województwa, w którego okręgu leży siedziba związku. Co do związków międzykomunalnych o siedzibie, leżącej na obszarze miasta stoł. Warszawy, w skład których wchodzi m. st. Warszawa, — miarodajnym jest dzień ogłoszenia w Monitorze Polskim.

W statucie związku międzykomunalnego, który otrzymał charakter korporacji prawa publicznego, powinno się mieścić wyraźne postanowienie, że związek (charakter ten posiada art. 11 ust. 3 rozp. Prezydenta Rzplitej i § 2 rozp. wykonawczego). Aby wszakże związkowi międzykomunalnemu można było nadać charakter korporacji prawa publicznego, to musi on koniecznie już w chwili nadania posiadać osobowość prawną. Wobec tego też nadanie związkowi międzykomunalnemu wspomnianego charakteru nastąpić może dopiero po zatwierdzeniu statutu związku międzykomunalnego i po przepisowem opublikowaniu zarządzenia, zatwierdzającego statut (§ 18 ustęp 2 rozp. wykon).

Ponieważ w statucie związku międzykomunalnego, co do którego już w chwili organizowania istnieje zamiar wystąpienia z wnioskiem o nadanie mu charakteru korporacji prawa publicznego, powinno być już zgóry zawarte postanowienie, że związkowi przysługuje charakter takiej korporacji, przeto też — skoro nadanie tego charakteru nie może wyprzedzać uzyskania przez związek osobowości prawnej— musi być w przedłożonym do zatwierdzenia statucie (przepisach końcowych) nowo-organizującego się związku zamieszczona klauzula, że postanowienie o posiadaniu wspomnianego charakteru, jako też inne przepisy statutu o wynikających z tego charakteru prawach i obowiązkach związku wejdą w życie dopiero z dniem ogłoszenia odnośnego rozporządzenia Rady Ministrów w tym samym organie,—który był miarodajny dla ogłoszenia statutu związku celem uzyskania przez związek osobowości prawnej (art. 10 rozp. Prezydenta Rzplitej i § 18 ust. 3 rozp. wykon). Bez takiego zastrzeżenia,—ponieważ nadanie charakteru korporacji prawa publicznego należy do kompetencji Rady Ministrów,—statut związku międzykomunalnego nie mógłby uzyskać zatwierdzenia i wobec tego też związek ten nie mógłby w konsekwencji uzyskać osobowości prawnej, której posiadanie jest jednym z zasadniczych warunków do utrzymania wspomnianego charakteru (art. 11 ustęp 1 p. a i b rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej. Zrozumiałą jest rzeczą, że związek międzykomunalny, którego statut zatwierdzono i ogłoszono ze wspomnianą klauzulą, nie może — w czasie między ogłoszeniem tak zatwierdzonego statutu a późniejszem ogłoszeniem rozporządzenia Rady Ministrów w tymże samym organie o nadaniu charakteru korporacji prawa publicznego,—wykonywać tych praw i obowiązków, jakie wynikają z przyznania takiego charakteru.

II. Uprawnienia, jakie wspomnianemi na wstępie przepisami przyznane są władzom nadzorczym związków międzykomunalnych, sięgają bardzo daleko. Z natury rzeczy uprawnienia te w stosunku do związków międzykomunalnych o charakterze korporacyj prawa publicznego, sięgają jeszcze dalej (art. 11 ustęp 2, art. 12, art. 13, art. 20 ustęp 2, art. 35, 36 oraz 39 rozp. Prezydenta Rzplitej i § 48 rozp. wykon.), niż podobne uprawnienia w stosunku do związków międzykomunalnych, nie posiadających charakteru takich korporacyj. Wynika stąd, że ze względu na wielką doniosłość i szerokie prawa, jakie przyznano związkom międzykomunalnym o charakterze korporacyj prawa publicznego, ustawodawcy szczególnie zależało na tem, aby związki te poddać ściślejszemu nadzorowi. Z tej intencji ustawodawcy powinny sobie zdawać sprawę wszystkie władze nadzorcze nad związkami międzykomunalnemi.

Obowiązki władz nadzoru państwowego w sprawach związków międzykomunalnych można podzielić na *trzy grupy* a mianowicie: na obowiązki

1) w czasie powstawania względnie organizowania związku międzykomunalnego,

2) w okresie istnienia związku międzykomunalnego,

3) w czasie rozwiązania związku międzykomunalnego.

1. Do *grupy pierwszej* należy przedewszystkiem obowiązek poddania ścisłemu rozpatrzeniu uchwał związków komunalnych o zorganizowaniu związku międzykomunalnego, jako też projektu statutu związku międzykomunalnego. Obowiązkiem władzy nadzorczej będzie tu przedewszystkiem stwierdzić:

a) czy cel, który ma stanowić zadanie związku międzykomunalnego
   aa) nie przekracza kompetencji członków mających w nim uczestniczyć,
   bb) nie sprzeciwia się ustawie,
   cc) nie sprzeciwia się dobru Państwa,
   dd) nie sprzeciwia się interesom innych związków prawno publicznych;
b) czy zobowiązania, jakie mają wziąć na siebie związki komunalne przystępujące do związku międzykomunalnego
   aa) nie przekraczają ich zdolności finansowej,
   bb) nie obciążają nadmiernie płatników danin komunalnych,
   cc) nie zagrażają należytemu zaspokojeniu innych bliższych lub silniejszych potrzeb uczestniczyć mającego związku komunalnego,
   dd) są współmierne z korzyściami, jakie zapewnić może uczestnictwo w związku międzykomunalnym;
c) czy w razie zrealizowania zamiaru zorganizowania związku międzykomunalnego
   aa) zapewnione będą potrzebne fundusze samemu związkowi,
   bb) zabezpieczono należycie interesy poszczególnych członków.

Stosunki prawne związku międzykomunalnego określa statut, o którym wyżej już była mowa. Statut posiadać powinien każdy związek międzykomunalny (art. 1 ustęp 2 rozp. Prezydenta Rzplitej). Na redakcję postanowień tego statutu oraz zmian tych postanowień obowiązane są władze nadzorcze zwracać baczną uwagę. Postanowienia statutu związku międzykomunalnego nie mogą się sprzeciwiać ani rozporządzeniu Prezydenta Rzplitej z dnia 22 marca 1928 r. o związkach międzykomunalnych ani też przepisom rozp. wykonawczego. Statut wzorowy, który ogłoszono jako załącznik do § 12 wspomnianego rozporządzenia, zawiera tylko projekt norm dla ułatwienia organizowania związków międzykomunalnych. Te projektowane normy stają się dopiero obowiązującemi, o ile wejdą w treść zatwierdzonego i ogłoszonego w sposób przepisany statutu dla indywidualnego związku międzykomunalnego.—Podległym organom należy zwrócić uwagę na dopisek pod linją na pierwszej stronicy ogłoszonego w dzienniku ustaw statutu wzorowego dla związków międzykomunalnych.

Przed zatwierdzeniem statutu władza nadzorcza związku międzykomunalnego powinna dać możność oświadczenia się temu związkowi komunalnemu, względnie tym związkom komunalnym, na którego względnie, których obszarze mieszczą się terytorja przyszłych członków. Jeżeli zaś zadaniem związku międzykomunalnego jest budowa lub utrzymywanie szkół publicznych, władza nadzorcza obowiązana jest przed zatwierdzeniem statutu zasięgnąć zgody właściwej państwowej władzy szkolnej odpowiedniej instancji. Jeżeliby do związku międzykomunalnego należeć miała poza związkami komunalnemi także inna korporacja prawa publicznego, to należy zasięgnąć zgody Ministra Spraw Wewnętrznych a za jego pośrednictwem także tego Ministra, którego nadzorowi bezpośrednio lub pośrednio dana korporacja podlega.

O ileby zaś nadto w stosunku do nowopowstającego związku komunalnego istniał zamiar wystąpienia po zatwierdzeniu statutu o nadanie temu związkowi charakteru korporacji prawa publicznego, należy już przy zatwierdzaniu statutu takiego związku wziąć pod uwagę:

a) czy odpowiada on przepisom rozporządzenia Prezydenta Rzplitej odnoszącym się do związków międzykomunalnych, o charakterze korporacyj prawa publicznego,

b) czy zadania jego wchodzą w zakres administracji publicznej.

Szczególnie baczną uwagę przy zatwierdzaniu statutów związków międzykomunalnych należy zwrócić na okoliczność, podniesioną powyżej w punkcie c) pod aa) — a mianowicie, czy zamierzonemu związkowi zapewniono potrzebne fundusze, któreby mu umożliwiały spełnienie jego zadań. Wyposażenie związku międzykomunalnego w potrzebne fundusze zależy między innemi:

a) od wysokości udziału członków związku,

b) od rozmiaru świadczeń członków.

Do udziałów i świadczeń członków na rzecz związku międzykomunalnego odnoszą się między innemi postanowienia art. 14, 17, 19 rozp. Prezydenta Rzplitej i § 13 ustęp 1 punkt 3, § 19 ustęp 2, § 21 rozp. wykon. i t. d. Udziały mogą być wpłacone w całości lub też wpłacane ratami odpowiednio do postanowień statutu. W każdym razie wartość udziału każdego członka powinna być w statucie określoną w gotówce. Orjentację co do uposażenia w potrzebne fundusze mającego powstać związku ułatwić może szczególnie próbny preliminarz dochodów i wydatków zamierzonego związku. O takim preliminarzu wspomina § 14 ustęp 2 zdanie 2 rozp. wykon.

2. Do *grupy drugiej* obowiązków władz nadzoru państwowego należy w szczególności czuwanie nad tem:

1) aby związek międzykomunalny nie działał wbrew obowiązującym przepisom i statutowi (nadzór negatywny),

2) aby związek międzykomunalny rozwijał działalność planową i celową (nadzór pozytywny).

Związki międzykomunalne nie są korporacjami normalnemi i wieczystemi w tym znaczeniu, jak np. związki komunalne. Uzasadnienie potrzeby ich istnienia tkwi nietylko we faktycznym lecz także i w efektywnym spełnianiu zadań, wchodzących statutowo w zakres ich działania, co znowu zależy od planowości i celowości działalności związków (art. 33 punkt 2 rozp. Prezydenta Rzplitej. Jako materjał orjentacyjny w tym względzie służyć mogą władzom nadzorczym przedewszystkiem preliminarze budżetowe, zamknięcia rachunkowe i bilanse związków międzykomunalnych, następnie wyjaśnienia, lustracje, dochodzenia i rewizje, o których mowa w art. 34 ustęp 1 rozp. Prezydenta Rzplitej.

W czasie istnienia związku międzykomunalnego mogą zachodzić różne zmiany, dotyczące jego organizacji. Zmiany te polegać mogą między innemi:

a) na zmianie uchwał lub statutu dotyczących organizacji związku międzykomunalnego (art. 9 ustęp 1 rozp. Prezydenta Rzplitej)

b) na zmianie składu członków (art. 21, art. 24 i 25 oraz art. 46 rozp. Prezydenta Rzplitej),

c) na zmianie granic terytorjalnych u poszczególnych członków (art. 22, 23 rozp. Prezydenta Rzplitej),

d) na zmianie czasu istnienia związku (art. 26 rozp. Prezydenta Rzplitej).

Ingerencja władz nadzorczych w powyższych wypadkach określona jest postanowieniami, zacytowanemi powyżej przy wyliczaniu zmian odnośnych.

Na szczególną uwagę zasługuje postanowienie § 17 ustęp 2 rozp. wykonawczego, które mówi o obowiązku prowadzenia *stałego rejestru związków* międzykomunalnych przez władze nadzorcze. *Schemat karty takiego rejestru dołącza się do niniejszego okólnika wraz z odpowiednią instrukcją.* Według tego schematu prowadzony będzie stały rejestr związków międzykomunalnych przez wszystkie władze nadzorcze na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego.

Podległe Panu Wojewodzie władze nadzorcze nad związkami międzykomunalnemi obowiązane będą obok *zapisania nowopowstałego* związku międzykomunalnego do własnego rejestru według wspomnianego schematu, sporządzić nadto *3 równobrzmiące* wypisy z rejestru co do danego związku i przedłożyć je Panu Wojewodzie. Z wypisów tych jeden zatrzyma Pan Wojewoda dla zbioru przy własnym rejestrze, drugi przedłoży Ministerstwu Spraw Wewnętrznych, a trzeci Głównemu Urzędowi Statystycznemu. Wojewódzkie władze nadzorcze sporządzać będą przy zatwierdzaniu statutów obok zapisów do własnego rejestru tylko dwa egzemplarze wypisu z rejestru i przedkładać je po każdem ogłoszeniu zarządzenia zatwierdzającego Ministrowi Spraw Wewnętrznych (Departament Samorządowy) i Głównemu Urzędowi Statystycznemu (dział statystyki komunalnej).

W Ministerstwie Spraw Wewnętrznych sporządzanym będzie obok zapisu we własnym rejestrze jeszcze wypis rejestrowy dla Głównego Urzędu Statystycznego (dział statystyki komunalnej) co do takich związków, których siedziba leży na obszarze miasta stoł. Warszawy i w skład których wchodzi miasto stoł. Warszawa.

Jeżeli w myśl przepisów art. 32 ustęp 1 i 2 rozp. Prezydenta Rzplitej do wykonywania nadzoru nad związkiem miedzykomunalnem byłyby właściwe dwie lub więcej równorzędnych władz, wówczas ta z nich którą Minister Spraw Wewnętrznych wyznaczy w myśl art. 32 ustęp 3 tegoż rozporządzenia jako władze nadzorczą związku międzykomunalnego, obowiązaną będzie — obok wpomnianych już egzemplarzy wypisów rejestrowych — przesłać nadto każdej ze wspomnianych wyżej równorzędnych władz po jednym wypisie:

Wszystkie władze nadzorcze nad związkami międzykomunalnemi, podległe Ministerstwu Spraw Wewnętrznych obowiązane będą nadto przedkładać swym władzom zwierzchnim corocznie - najpóźniej do dnia 31 stycznia każdego roku, wypisy rejestru, co do takich związków międzykomunalnych, co do których w ich włas ym rejestrze dokonano w ubiegłym roku po dzień 31 grudnia zmian lub uzupełnień w zapisach poprzednich. Wypisy te należy przedkładać w takiej ilości egzemplarzy i tym władzom, jak wypisy poprzednie. Przedkładane corocznie wypisy podawać powinny wpis w rejestrze własnym w tem brzmieniu, jak się ten wpis przedstawiał z końcem roku sprawozdawczego. Władze otrzymujące wypisy, powinny wypisy zmienione dołączać do wypisu poprzedniego, przechowywanego u siebie przy własnym rejestrze.

Każdy wypis z rejestru powinien być nad nagłówkiem zaopatrzony w napis: „Wypis z rejestru" z wymienieniem władzy, która wypis wystawiła. Otrzymane wypisy powinny władze nadzorcze przechowywać w osobnych teczkach przy własnym rejestrze związków międzykomunalnych. Spis otrzymanych wypisów należy w chronologicznym porządku ich nadejścia uwidaczniać na końcowych kartach własnego rejestru. Rejestr i wypisy należy corocznie najpóźniej do dnia 5 stycznia poddawać przeglądowi celem przekonania się, czy zapisy są należycie dokonywane i czy nie zachodzi potrzeba wydania jakich zarządzeń nadzorczych w stosunku do zarejestrowanych związków. O dokonaniu tego przeglądu należy na ostatniej karcie księgi rejestru zamieścić każdocześnie odpowiednią wzmiankę.

Druków kart rejestrowych i formularzy wypisów dostarczy Min. Spraw Wewnętrznych.

3. Do *grupy trzeciej obowiązków nadzoru* państwowego należy zaliczyć m. in. ingerencje w zakresie likwidacyj związków. Przepisy w tym względzie zawarte są w artykułach 25—30 rozp. Prezydenta Rzplitej oraz §§ 33—43 rozp. wykonawczego. Przy przeprowadzaniu likwidacji należy zwrócić przedewszystkiem uwagę na to, czy majątek likwidowanego związku międzykomunalnego wystarcza na pokrycie jego zobowiązań czy nie. Pierwszy z tych przypadków nie nastręcza komplikacyj, natomiast komplikacje te powstają w przypadku drugim.

W przypadku drugim zwrócić należy przedewszystkiem uwagę na zakres przyjętej odpowiedzialności przez członków likwidowanego związku. Miarodajne są tu przedewszystkiem postanowienia art. 19 ustęp 1 i 2 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej oraz przepisy podane w §§ 39—41 rozp. wykonawczego.

Tak w jednym jak i w drugim przypadku należy przy postępowaniu likwidacyjnem mieć na względzie te prawa do przejęcia urządzeń rozwiązanego związku, o których mówią art. 39 rozp. Prezydenta Rzplitej oraz §§ 36, 42 i 43 rozp. wykon.

III. Przypadki, w których władza nadzorcza powołaną jest do zatwierdzenia uchwał, związanych z organizacją względnie działalnością związków międzykomunalnych, określone są m. in. w artykułach 9, 20, 21, 24, 27, 35 i 36 rozp. Prezydenta Rzplitej oraz w §§ 31 i 35 rozp. wykonawczego.

Zwraca się przy tej sposobności uwagę Pana Wojewody na tę okoliczność, że rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o związkach międzykomunalnych wniosło art. 48 (§ 52 rozp.

wykon. tę bardzo *ważną zmianę* do ustaw ustrojowych *wszystkich związków komunalnych*) gmin wiejskich i miejskich, powiatowych i istniejących wojewódzkich związków komunalnych na obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego, a mianowicie zmianę tego rodzaju, że uchwały tych związków o utworzeniu stowarzyszeń względnie związków lub o przystąpieniu do stowarzyszeń względnie związków, o których mowa w ustępie 1 art. 48 rozp. Prezydenta Rzplitej (§ 52 rozp. wykon.), podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej danego związku. Na tę okoliczność zechce Pan Wojewoda zwrócić uwagę podległych sobie władz nadzorczych.

IV. Dla ułatwienia orjentacji nadmienia się, że w sprawach związków międzykomunalnych *podlegają ogłoszeniu we właściwych dziennikach urzędowych wojewódzkich* (ewent. w Monitorze Polskim) w szczególności następujące akty:

a) zarządzenia władzy nadzorczej zatwierdzające statut związku międzykomunalnego,

b) zmiany tego zarządzenia,

c) sam statut związku międzykomunalnego,

d) zmiany tego statutu,

e) rozporządzenie Rady Ministrów o nadaniu związkowi międzykomunalnemu charakteru korporacji prawa publicznego,

f) zarządzenia właściwej władzy nadzorczej, zatwierdzające uchwały o przystąpieniu i przyjęciu do związku międzykomunalnego,

g) zarządzenia władzy nadzorczej, zatwierdzające uchwałę o przedłużeniu istnienia związku międzykomunalnego, zorganizowanego na czas ograniczony,

h) zmiany zarządzenia ad g) przytoczonego,

i) zarządzenia władzy nadzorczej, stwierdzające rozwiązanie związku międzykomunalnego i zarządzające jego likwidację,

j) zatwierdzony przez władzę nadzorczą plan likwidacji wraz z trzechkrotnem wezwaniem wierzycieli likwidowanego związku do odbioru należnych przedmiotów lub kwot,

k) ukończenie postępowania likwidacyjnego,

l) wszystkie te inne akty, dla których tego rodzaju ogłoszenie przewidziano w statucie odnośnego związku międzykomunalnego.

V. Przy zatwierdzaniu regulaminów, ustalających stosunki służbowe pracowników związków międzykomunalnych — tam, gdzie służba ta ma charakter prywatno-prawny, należy baczyć, by zachowane były przepisy ustaw o ochronie pracy. Na zachowanie tych przepisów należy zwrócić również uwagę przy zatwierdzaniu statutów związków międzykomunalnych w tej części, która się odnosi do stosunków służbowych pracowników tych związków.

Zaznacza się wkońcu, że rozporządzenia wykonawcze do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 r. o nadzorze i kontroli nad działalnością instytucyj opiekuńczych (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 354) pozostają nienaruszone.

INSTRUKCJA

o prowadzeniu stałego rejestru związków międzykomunalnych

(§ 17 ustęp 3 rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 22 lipca 1929 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 60, poz. 469).

§ 1.

Stały rejestr związków międzykomunalnych prowadzą bezpośrednie władze nadzorcze dla wszystkich na ich obszarze działania zorganizowanych związków międzykomunalnych.

Rejestr składa się z poszczególnych kart dwustronicowych (A i B) z rubrykami poziomemi (od 1 — 6) i pionowemi (od 7 — 25), oprawnych w jedną księgę.

Księga stałego rejestru powinna mieć trwałą oprawę. Przy księdze rejestru powinna być przechowywana teczka, zawierająca zbiór wszystkich wypisów nadsyłanych przez inne władze nadzorcze z ich rejestrów w myśl okólnika Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 sierpnia 1929 r. L. SS. 472/13.

§ 2.

Na ostatniej stronicy rubrykowanych kart w księdze powinno się znajdować podpisane przez przełożonego władzy lub jego zastępcę poświadczenie o ilości stronic (A i B) rejestru.

Poza tem poświadczeniem powinno znajdować się w księdze kilka wolnych kart czystych, z których pierwsze przeznaczone będą na spis wypisów rejestrowych, otrzymywanych od innych władz, a ostatnia na zamieszczanie notatek o dokonywanych przeglądach kontrolnych rejestru.

§ 3.

Księga rejestru wraz ze zbiorem wypisów powinna znajdować sie pod bezpośrednim nadzorem funkcjonarjusza, wyznaczonego w tym celu przez przełożonego władzy. Funkcjonarjusz powyższy odpowiada osobiście za należyte prowadzenie i utrzymanie księgi stałego rejestru oraz za zachowanie wypisów.

Wpisów do rejestru oraz zmian i uzupełnień tych wpisów dokonywać można tylko pod nadzorem tego funkcjonarjusza.

W razie stwierdzenia na podstawie zapisów w rejestrze zamieszczanych nieprawidłowości w prowadzeniu związku międzykomunalnego, funkcjonarjusz ten obowiązany jest powiadomić bezzwłocznie swoją bezpośrednio przełożoną władzę.

§ 4.

Każdy związek międzykomunalny, znajdujący się pod bezpośrednim nadzorem danej władzy, wpisanym powinien być do utrzymywanego przez nią rejestru stałego.

Na wpis każdego związku przeznaczyć należy dwie równoległe stronice (A i B) rejestru, sąsiadujące z sobą bezpośrednio.

§ 5.

Wpisy powinny otrzymać numerację kolejno w miarę dokonywania ich w księdze. Stronica A, powinna otrzymać taką samą numerację, co stronica B, przeznaczona dla tego samego związku międzykomunalnego.

O kolejności wpisu rozstrzyga data uzyskania przez związek międzykomunalny osobowości prawnej.

§ 6.

Wpisy uskuteczniać należy pismem czytelnem; podskrobywania są wzbronione.

Przekreśleń należy dokonywać w ten sposób, żeby pod niemi można było odczytać tekst pierwotny.

§ 7.

Pierwszego wpisu co do danego związku międzykomunalnego należy dokonać atramentem czarnym.

Późniejsze zmiany i uzupełnienia co do już wpisanego związku zaznaczać należy na pierwszym wpisie atramentem barwy każdym razem odmiennej, niż poprzednio. Równocześnie należy tym samym atramentem zaznaczyć w ostatniej rubryce karty (rubr. 25) datę i liczbę aktu, odnoszącą się do dokonanej zmiany względnie uzupełnienia.

§ 8.

Zmiany i uzupełnienia zaznaczyć należy w tej samej rubryce, w której zamieszczony był szczegół względnie zapisek, objęty zmianą względnie uzupełnieniem.

Omyłki pióra i oczywiste błędy przy wpisywaniach powinny być przekreślane widocznie tym samym atramentem, którym wpisania dokonano i prostowane w tej samej rubryce. Przekreślenie atramentem odmiennej barwy wskazuje, że nie zachodzi omyłka lub błąd, lecz zmiana względnie uzupełnienie.

§ 9.

Gdyby zmiany i uzupełnienia, dokonane na wpisie danego związku, były tak liczne, że przez wprowadzenie dalszych zmian względnie uzupełnień ucierpiałyby znacznie przejrzystość zapisów na karcie rejestrowej, należy odnośny wpis, w miarodajnem ostatnio brzmieniu, powtórzyć na dwóch dalszych, wolnych jeszcze z kolei stronicach księgi.

Powtórzenie wpisu otrzymuje dawną numerację bieżącą wpisu, a przeniesienie wpisu zaznacza się przy wpisie pierwotnym z podaniem stronicy księgi na której dany wpis powtórzono.

§ 10.

W rubrykach karty (7—12, str. A), odnoszących się do członków związku, należy poszczególnych członków oraz daty ich dotyczące podać kolejno pod sobą według porządku, jak odnośni członkowie są wymienieni w statucie, względnie według czasu późniejszego ich przystąpienia do związku.

Przy każdym członku wypisać należy z osobna wysokość zadeklarowanego przezeń udziału (rubryka 8), wysokość i terminy wpłat uiszczalnych na udział (rubryka 9), zakres statutem określonej odpowiedzialności członka (rubryka 10), wysokość i terminy uiszczania przezeń świadczeń bieżących (rubryka 11) oraz liczbę posiadanych przezeń przedstawicieli w radzie związku (rubryka 12).

§ 11.

W rubryce 14 (str. A) pod tytułem „kompetencje (sc. organów związku)" należy przy każdym organie z rubryki 13 podać, czy to jest organ uchwalający, czy wykonawczy; jeśliby jednak organ wykonawczy posiadał także prawo stanowienia w pewnych prawach, należy kompetencję taką zaznaczyć w sposób ogólny (np. prawo decyzji o pożyczkach do 1000 zł. o aljenacjach do 500 zł., o kupnie do 300 zł. i t. d.).

Przy organie wieloosobowym związku, posiadającym w myśl statutu prawo delegowania względnie wyznaczania dwóch członków do współpodpisu z prezesem związku dokumentów, na mocy których związek zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich, należy to prawo zaznaczyć.

§ 12.

Przy wyszczególnianiu przedmiotów majątku związku w rubryce 15, należy równocześnie w rubryce 16 podać wartość tego przedmiotu. Nieruchomości należy wymienić, ruchomości podać ryczałtowo. Po wyszczególnieniu zaś przedmiotów majątku związku w rubryce 15 należy z kolei podać w rubryce 16 sumę wartości tych wszystkich przedmiotów.

O ileby związek miał pewne zobowiązania, należy z kolei w powyższych rubrykach zaznaczyć rodzaj tych zobowiązań i ich wysokość, a następnie ustalić saldo czynne względnie bierne majątku.

§ 13.

W rubrykach, dotyczących gospodarki finansowej (17—20), należy po wymienieniu roku obrachunkowego (w rubryce 17) podać z kolei sumę dochodów rubryka 18) i wydatków (ru-

bryka 19) tudzież nadwyżkę dochodów względnie niedobór (rubryka 20) związku międzykomunalnego za odnośny rok. Każdoczesną nadwyżkę dochodów nad wydatkami podaje się ze znakiem plus, każdoczesny niedobór ze znakiem minus.

Pierwszy wpis do tych rubryk dokonany być powinien podług próbnego preliminarza, wpisy dalsze już podług zatwierdzonych preliminarzy rzeczywistych i otrzymanych z zamknięć rachunkowych (z). Według tego, czy wpisu dokonano podług preliminarza (b), czy według zamknięcia (z), zamieszcza się w rubryce 17 przy roku obrachunkowym odpowiednią literę („b") lub „z").

§ 14.

W rubrykach „zarządzenia władz nadzorczych" (rubr. 21 i 22) należy zapisywać te wszystkie akty władzy, które mają znaczenie zasadnicze np. zatwierdzenie wyboru prezesa, wyznaczenie z urzędu prezesa, zawieszenie w czynnościach lub złożenie z urzędu członka zarządu, rozwiązanie rady, ustanowienie komisarza lub delegata władzy i t. d.

Natomiast w rubrykach „zapiski i uwagi" (rubr. 23 i 24) należy zamieszczać tego rodzaju wzmianki o ważnych co do związku zdarzeniach lub szczegółach, których w treści poprzednich rubryk nie uwzględniono, lub które poza tę treść wychodzą.

§ 15.

Przechowywany przy księdze rejestru stałego zbiór otrzymywanych od innych władz wypisów kart rejestracyjnych należy utrzymywać w porządku chronologicznym nadejścia wypisów.

Otrzymane do wiadomości zmiany i uzupełnienia w tych kartach zaznaczać należy na odnośnych wypisach atramentem barwy odmiennej od pierwotnego wpisu w podobny sposób, jak w rejestrze własnym. Otrzymane wypisy zmienione co do związków międzykomunalnych już w zbiorze figurujących należy dołączać do wypisów poprzednich.

§ 16.

Odpis instrukcji niniejszej należy przechowywać przy księdze rejestru stałego.

REJESTR

ZWIĄZKÓW MIĘDZYKOMUNALNYCH

....

....

Str. .... A. Nr. bieżący wpisu:

1) Nazwa i siedziba związku międzykomunalnego ....

....

2) Cel (zadania) związku międzykomunalnego ....

....

3) Związek zorganizowano na czas ....

....

7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Członkowie związku						Organ związku		Majątek związku	
	Udziały								
Wyszczególnienie (nazwa, siedziba i data przystąpienia członka)	Wysokość zadeklarowana	Wysokość i terminy wpłat	Zakres statutem określonej odpowiedzialności	Wysokość i terminy uiszczania świadczeń bieżących	Liczba przedstawicieli	Nazwa i skład (liczba członków)	Kompetencja	Wyszczególnienie przedmiotów majątkowych	Wartość (na końcu suma wartości w zł. p.)

.... Str. ....

4) Statut zatwierdzony zarządzeniem (nazwa władz, liczba i data) ....

5) Statut ogłoszony w organie urzędowym (jego nazwa, dzień publikacji i str.) ....

6) Charakter korporacji prawa publ. przyznano (data rozp. R. M., organ, data i str. publikacji) ....

....

17	18	19	20	21	22	23	24	25
Gospodarka finansowa				Zarządzenia władz nadzorczych		Zapiski i uwagi		Data wpisu do rejestru oraz daty i N-ra aktów co do zmian i uzupełnień dokonanych w rejestrze
Rok obrachunkowy	Suma			Data i Nr. aktów własnych	Krótka treść (przedmiot) zarządzenia oraz notatka o jego wykonaniu	Data i Nr. aktów	TREŚĆ	
	dochodów	wydatków	nadwyżki niedoboru					

278.

Okólnik Nr. 185 z 27 sierpnia 1929 r. (OL. 1837/6) w sprawie rozporządzenia porządkowego o zapobieganiu pożarom.

Do
P. P. Wojewodów

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości wzór rozporządzenia porządkowego w sprawie zapobiegania pożarom celem wydania go w razie uznania potrzeby uregulowania odnośnego zagadnienia na podległym Panu Wojewodzie obszarze.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznzch nadmienia przytem, iż podany wzór opracowany w porozumieniu z Ministerstwem Robót Publicznych, odpowiada stosunkom prawnym województw centralnych i wschodnich natomiast, o ile chodzi o województwa południowe i zachodnie — należy przy wykorzystaniu go uwzględniać obowiązujące tam normy prawne, by odnośne rozporządzenia porządkowe nie stanęły w sprzeczności z zakresem upoważnień Wojewodów, określonym w art. 108 pkt. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 19 stycznia 1928 r., który upoważnia do wydawania rozporządzeń porządkowych tylko „w wypadkach nieunormowanych osobnemi przepisami prawnemi" (por. wytyczne podane w ustępie I okólnika Nr. 139 z 30 lipca 1928 roku, w sprawie rozporządzeń porządkowych (Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 4, poz. 31).

Podany wzór nie wyczerpuje wszystkich nakazów lub zakazów, jakie przy regulowaniu zagadnienia zwalczania pożarów mogą okazać się celowemi, a to ze względu na postanowienia art. 408 pkt. 15 i 415 prawa budowlanego z 16 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202), które kwestje „warunków należytego utrzymywania budynków ze względu na bezpieczeństwo od ognia oraz warunków czyszczenia kominów" zastrzega t. zw. przepisom miejscowym, do których wydania powołany jest Minister Robót Publicznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Z uwagi na wymienione wyżej postanowienia prawa budowlanego, jako też ze względu na doniosłość sprawy, wskazane jest, by P. P. Wojewodowie niezależnie od wydania rozporządzenia porządkowego o zapobieganiu pożarom, korzystając z upoważnienia zawartego w art. 416 prawa budowlanego wezwali organa powołane w myśl art. 415 do uchwalenia przepisów miejscowych, — ażeby w wyznaczonym terminie uchwaliły przepisy co do należytego utrzymywania budynków ze względu na bezpieczeństwo od ognia, oraz warunków czyszczenia kominów, a w razie nie powzięcia przez te organa tego rodzaju uchwał w wyznaczonym terminie — wystąpili z wnioskiem o wydanie odpowiednich przepisów w drodze rozporządzenia przez Ministra Robót Publicznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Wkońcu Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nadmienia, iż w razie przyjęcia załączonego wzoru rozporządzenia porządkowego o zapobieganiu pożarom — bez merytorycznych zmian, odpada potrzeba przesyłania Ministerstwu projektu do aprobaty przed jego ogłoszeniem. O ile chodzi o ewentualne zmiany natury formalnej (np. podstawa prawna w województwach zachodnich (Min. Spr. Wewn. zwraca uwagę na wytyczne, podane w okólnikach Nr. 139 z 30 lipca 1928 r. (Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 4, poz. 31) i Nr. 115 z 27 maja 1929 r. (Dz. Urz. M. S. Wewn. Nr. 8, poz. 163).

Rozporządzenie porządkowe

Wojewody..

z dnia..................................1929 r.

o zapobieganiu pożarom.

Na podstawie art. 108 pkt. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) zarządzam, co następuje:

I. Zapobieganie pożarom.

§ 1.

Zabrania się:

a) przenoszenia ognia odkrytego w obrębie budynków mieszkalnych i gospodarskich oraz wyrzucania gorącego popiołu na miejsca otwarte, niezabezpieczone odpowiednio;

b) palenia tytoniu w stodołach, gumnach, stajniach, oborach, chlewach, na strychach i poddaszach oraz warsztatach, obrabiających drzewo, składach materjałów łatwopalnych, garażach i t. p.;

c) używania w pomieszczeniach w punkcie b) wymienionych światła o płomieniu odkrytym za wyjątkiem specjalnych, osłoniętych ze wszystkich stron latarni gospodarskich, uniemożliwiających styczność płomienia z materjałami palnemi;

d) młócenia lokomobilą parową, niezaopatrzoną w iskrochron lub odpowiedni ochraniacz, w obrębie budynków, krytych materjałami łatwopalnemi;

e) strzelania w obrębie budynków z ładunków zawierających palne przybytki;

f) pozostawiania dzieci w budynkach przy rozpalonych ogniskach bez dozoru osób odpowiedzialnych, względnie w okolicznościach, umożliwiającym dzieciom wzniecenia ognia, zabawę zapałkami, zapalniczkami i t. p.;

g) używania nafty, benzyny i innych łatwopalnych płynów do rozpalania ognia w paleniskach pieców i kuchni;

h) gromadzenia w miejscach wykonywania robót stolarskich, kołodziejskich i t. p. wiórów i trocin ponad produkcję dzienną.

§ 2.

Palenie ognisk, spalanie śmieci, odpadków oraz wypalanie beczek w obrębie zabudowań lub w sąsiedztwie stogów i stert jest bezwzględnie wzbronione. Powyższe czynności dozwolone są nie bliżej niż w odległości 100 metrów od budynków lub stert, zaś wypalanie sitowia, łąk i t. p. tylko po uprzedniem zawiadomieniu władzy gminnej lub posterunku policji, albo najbliższej straży pożarnej i winno się odbywać zawsze w warunkach, uniemożliwiających przeniesienia się ognia na zabudowania lub lasy.

O ile chodzi o rozgrzewanie dziegciu, smoły, asfaltu to czynności te mogą być uskuteczniane w odległości conajmniej 6 metrów od zabudowań i łatwozapalnych przedmiotów. Podczas tych czynności kocioł winien być nakryty pokrywą, a obok winna być przygotowana dostateczna ilość piasku dla zasypania w razie potrzeby płomienia.

§ 3.

Rozpalanie ognisk w lasach w odległości 100 metrów od lasów w czasie od 1 kwietnia do 1 listopada jest wzbronione. Wyjątek stanowią ogniska, konieczne do ugotowania strawy dla osób, pracujących w lasach. Ogniska te można rozpalać przy zachowaniu następujących ostrożności:

a) przed rozpaleniem ogniska winna być zgrabiona ściółka w promieniu 1 metra od ogniska;

b) ogniska należy nieustannie pilnować;

c) przed opuszczeniem ogniska należy je zagasić i zasypać ziemią.

Palenie kory, gałęzi i odpadków, pozostałych po wyrębie i obróbce drzewa, dozwolone jest tylko pod nadzorem administracji leśnej z zachowaniem warunków, przewidzianych w § 2 dla wypalania łąk.

Palenie tytoniu w lasach przez osoby nie zatrudnione w nim jest w czasie od 1 kwietnia do 1 listopada wzbronione.

§ 4.

Palenie ogni sztucznych, puszczanie rakiet, fajerwerków w pobliżu osiedli wiejskich dozwolone jest za uprzedniem zezwoleniem zarządu gminy i w każdym razie bliżej niż w odległości 200 metrów od najbliższych budynków, stert, lasów, zagajników i t. p.

W miastach i osadach powyższe czynności mogą być uskuteczniane za zezwoleniem zarządu gminy w warunkach uzależnionych od okoliczności miejscowych.

II. Obowiązki ludności ze względu na niebezpieczeństwo pożaru.

§ 5.

Każda osoba w razie zauważenia pożaru obowiązana jest natychmiast zaalarmować o tem mieszkańców odnośnego osiedla względnie zawiadomić o tem najbliższą władzę gminną (burmistrza, wojta, sołtysa), posterunek policji państwowej lub straż ogniową.

§ 6.

Każdy właściciel nieruchomości, na której chociażby jeden budynek pokryty jest materjałem łatwopalnym, obowiązany jest posiadać stale po jednem wiadrze, siekierze, łopacie i tłomnicy, przeznaczonych wyłącznie do celów przeciwpożarowych, a znajdujących się stale w miejscach łatwo dostępnych.

Niezależnie od rodzaju pokrycia dachów właściciele każdych 10 sąsiadujących z sobą budynków mieszkalnych, oznaczonych w poszczególnych osiedlach przez władzę gminną, obowiązani są utrzymywać stale w miejscach dostępnych cztery bosaki, cztery wiadra, jeden topór i jedną trąbkę (bekadło), przeznaczone wyłącznie do celów przeciwpożarowych.

W miejscowościach, w których istnieje należycie zorganizowana straż ogniowa, może wojewódzka władza administracji ogólnej na wniosek właściwego zarządu gminnego zwolnić mieszkańców od obowiązku, przewidzianego w ustępie poprzednim.

§ 7.

W warsztatach, w których się obrabia łatwozapalne materjały (stolarskich, kołodziejskich, stelmachowskich, tokarskich, bednarskich, powroźniczych, przędzalnianych, tkackich i t. p.) winny się znajdować stale kadzie z wodą oraz 2 wiadra ewent. gaśnice.

§ 8.

Sprawę czasowego użycia wód publicznych i prywatnych w wypadku pożaru reguluje art. 130 ustawy wodnej z dnia 19 września 1922 r. (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 62, poz 574).

§ 9.

W razie wszczęcia alarmu każdy mieszkaniec osiedla, posiadający konie, obowiązany jest na wezwanie właściwych władz lub organów dostarczyć konie z uprzężą i obsługą, a w razie potrzeby i z wozem na miejsce wskazane. Konie mogą być użyte do przewiezienia strażaków, sikawek, beczek i innych narzędzi pożarnych oraz do wożenia wody na miejsce pożaru.

Obowiązkowi powyższemu nie podlegają konie, których właściciele z mocy innych przepisów zwolnieni są od świadczeń.

Pozatem każdy mieszkaniec na żądanie właściwych władz lub organów obowiązany jest:

a) dostarczyć wszelki sprzęt ratunkowy, stanowiący jego własność, a więc: beczki, wiadra, drabiny, bosaki, łopaty, siekiery, tłumnice i t. p.;

b) zezwolić na przejście lub przejazd przez jego terytorjum strażakom, śpieszącym do pożaru;

c) przyjąć na przechowanie mienie pogorzelców, części ubrania i ekwipunku strażackiego, złożone u niego przez władze gminne, policję lub straż pożarną.

§ 10.

Wszyscy mieszkańcy, a w pierwszej linji bezpośredni sąsiedzi objętej pożarem nieruchomości obowiązani są na wezwanie właściwych władz lub organów wziąć udział osobiście pod kierownictwem osób, uprawnionych do prowadzenia akcji ratunkowej w gaszeniu pożaru przez:

a) dostarczenie i podawanie wody w naczyniach;

b) pracę przy sikawkach i innych narzędziach strażackich;

c) usuwanie przedmiotów zagrożonych przez ogień.

Przed ugaszeniem pożaru, nikt przy nim zatrudniony nie może się oddalać bez zezwolenia kierownika akcji obronnej.

Od wyszczególnionych w niniejszym paragrafie obowiązków zwolnione są osoby chore dotknięte ułomnością fizyczną, kobiety, starcy i dzieci do lat 16, oraz pełniący w danej chwili obowiązki służbowe urzędnicy państwowi i komunalni, oraz osoby duchowne.

§ 11.

W wypadku pożaru lasu wszyscy okoliczni mieszkańcy wolni od pracy mają stawić się na wezwanie właściwych władz lub organów na miejsce pożaru.

Wezwani do gaszenia pożaru lasu winni stawić się z siekierami, łopatami, motykami i innemi narzędziami, potrzebnemi do gaszenia pożaru.

Jeżeli pożar lasu trwa dłużej niż połowę doby, powiatowe władze administracji ogólnej mają prawo wyznaczyć zmiany grup ratowniczych z pośród mieszkańców gmin okolicznych, położonych w promieniu do 15 kilometrów.

III Organizacja akcji ratowniczej.

§ 12.

Stróże nocni winni być zaopatrzeni w trąbki (bekadła) i zwracać bacznie uwagę na powstające pożary, alarmując o tem niezwłocznie.

W każdej wsi przed domem sołtysa, względnie urzędem gminnym, a w miastach w miejscu przez Magistrat wyznaczonym winien się znajdować dzwon lub inny przyrząd alarmowy. Przepis ten nie opowiązuje, o ile w danej miejscowości znajduje sią straż pożarna, posiadająca przyrządy alarmowe.

Przyrządy alarmowe można używać jedynie w wypadku pożaru lub na skutek alarmu, zarządzonego przez właściwe władze lub organa względnie przez naczelnika lub instruktora straży pożarnej.

Osoby, instytucje, posiadające syreny fabryczne, telefony, dzwony i t. p. obowiązane są na żądanie osob powołanych umożliwić dokonanie alarmu za pomocą tych przyrządów.

§ 13.

Właściwemi władzami i organami, powołanemi do wydawania zarządzeń przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu są władze gminne (burmistrz, wójt, sołtys) a w razie ich nieobecności komendant miejscowego oddziału policji państwowej.

Kierownictwo akcją ratowniczą należy do wymienionych w ustępie poprzednim władz i organów do czasu przybycia na miejsce pożaru straży pożarnej.

Wszystkie osoby, biorące, udział w akcji obronnej pogorzelcy i mieszkańcy domów zagrożonych winni się bezwarunkowo podporządkować zarządzeniom kierownika, zmierzającym do opanowania i niedopuszczenia ognia do innych zabudowań.

§ 14.

Władze gminne (burmistrz, wójt, sołtys) dokonywują przynajmniej raz na rok, a zwłaszcza w porze letniej, wraz z przedstawicielem miejscowej straży pożarnej przeglądu wszystkich narzędzi i urządzeń, przewidzianych w niniejszem rozporządzeniu, oraz sprawdzają jaknajczęściej, czy ludność przestrzega zawartych w niem przepisów.

Każdy mieszkaniec osiedla obowiązany jest wskazanym wyżej osobom umożliwić przeprowadzenie kontroli przeciwpożarowej w obrębie swej posiadłości.

IV. Przepisy końcowe.

§ 15.

Przekroczenie przepisów niniejszego rozporządzenia podlega karze grzywny do 500 zł.

lub karze aresztu do dni 14, albo obu tym karom łącznie.

Odpowiedzialność za przekroczenie przepisów niniejszego rozporządzenia przez niepełnoletnich lub bezwłasnowolnych ciąży na rodzicach lub osobach sprawujących opiekę, w wypadkach stwierdzenia braku dozoru z ich strony.

§ 16.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem .... 19..... r.

WOJEWODA

279.

Okólnik Nr. 186 z 27 sierpnia 1929 r. (AP. 11627/1) w sprawie rejestrowania cudzoziemców po obowiązującym ich terminie.

Do

PP. Wojewodów i P. Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Zostało stwierdzone, że nie wszyscy cudzoziemcy, którzy byli obowiązani w myśl rozporządzenia o ruchu cudzoziemców, zarejestrować się do 30 czerwca b. r., uczynili zadość temu obowiązkowi i że obecnie jeszcze zgłaszają się do rejestracji.

Ponieważ niektórzy p.p. Starostowie mają wątpliwości, jak w tych wypadkach postępować, wyjaśnia się, że zgłaszających się należy rejestrować, wymierzając jednocześnie w trybie karno-administracyjnym jedną z kar, przewidzianych w art. 17 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 13. VIII. 1926 r. o cudzoziemcach (Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 465), jeżeli zgłaszający się nie usprawiedliwi należycie zaszłej zwłoki.

Jednocześnie przypomina się, że omawiana rejestracja dotyczyła tych tylko cudzoziemców, którzy byli obecni w Rzplitej w dn. 27 marca b. r. (por. okólnik z dn. 23 marca b. r. Nr. 69), a zatem i niniejszy okólnik ich tylko może dotyczyć.

280.

Okólnik Nr. 187 z 27 sierpnia 1929 r. (AP. 10681/3) o stosowaniu postępowania nakazowego przy wymierzaniu kar z ustaw o ubezpieczeniu społecznem.

Do

P.P. Wojewodów i P. Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Na zapytanie jednego z P.P. Wojewodów, czy może być stosowane postępowanie karno-administracyjne *nakazowe* (art. 45 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 22. 3. 1928 roku o post. karno-adm.) w wypadkach przekroczeń przepisów ustawy z dnia 28 XII. 1887 r. w brzmieniu ustawy z dnia 7 VII. 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 413) oraz rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dn. 24. XI. 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 911), Ministerstwo Spraw Wewnętrznych oznajmia, że nie znajduje przeszkód przeciwko stosowaniu wspomnianego postępowania na podstawie doniesień władz i organów odnośnych zakładów, jako podpadających pod pojęcie „władz i organów urzędowych", o których mowa w art. 45 rozp. o postępowaniu karno-administracyjnem.

281.

Okolnik Nr. 188 z 31 sierpnia 1929 r. (SS. 1555/3) o prowadzeniu w urzędach gminnych ksiąg umów.

Do

P. P. Wojewodów w Wilnie, Nowogródku, Brześciu n/B., Białymstoku, Łucku.

Na skutek zapytań jednego z p. p. Wojewodów w sprawie wyżej oznaczonej — Ministerstwo Sprawiedliwości w piśmie swem do Min. Spraw Wewnętrznych wyjaśniło co następuje:

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 14 października 1927 r. (Dz. U. Nr. 92, p. 824) mocą przepisu zawartego w art. 1 uchyliło pomiędzy innemi art. 109 i 110 Ks. 1 specjalnego załącznika do tomu IX Zwodu Praw ros. Artykuły te zawierały pomiędzy innemi przepisy, dotyczące księgi umów, która była prowadzona dawniej przez każdy urząd gminny. Przepisy te co do stanowości i rodzaju zapisywanych do nich umów nie nadawały się do utrzymania obecnie i wobec tego art. 6 wspomnianego powyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, pozostawiając prowadzenie książek umów, wyraźnie określa, kto z nich może korzystać i w jakim zakresie. Oczywiście, skoro rozporządzenie Prezydenta Rzplitej nie ogranicza, jakie gminy mają te książki prowadzić, to prowadzić książki będą wszystkie gminy. W tych gminach, gdzie książki już były prowadzone — będą one pozostawać aż do ich wyczerpania, oczywiście przy stosowaniu art. 6 rozporządzenia, a gdzie książek tych nie było — będą one zaprowadzone. Co do samych książek — to będą one takie, jak wszystkie księgi tego rodzaju: pewna ilość kart oprawionych, ponumerowanych, przesznurowanych i poświadczonych (w danym wypadku przez odpowiednią władzę administracyjną).

Powyższe Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przesyła do wiadomości.

282.

Okólnik Nr. 189 z 27 sierpnia 1929 r. (AP. 11520/1) o trybie przekazywania władzom wojskowym broni skonfiskowanej.

Do

P.P. Wojewodów (wszystkich) i Pana Komisarza Rządu m. st Warszawy.

W załączeniu przesyła się odpis okólnika Ministerstwa Spraw Wojskowych z dnia 18 czerwca 1929 r. L. 1907/Og/Org. dotyczącego trybu przejmowania od władz administracyjnych i sądowych skonfiskowanego materjału uzbrojenia.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca uwagę że *przepisy te w niczem nie zmieniają dotychczasowych obowiązków władz administracyjnych* w zakresie konfiskowania wymienionych w okólniku Ministerstwa Spraw Wojskowych materjałów, a w szczególności *przestrzega przed nieoględnością w konfiskowaniu przedmiotów wymienionych* w punktach E, F, I, K. i zaleca w każdym wypadku, choćby najmniejszej *wątpliwości, ustalać skrupulatnie z pomocą fachowców* pochodzenie tychże.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zawiadamia równocześnie, że wszelkie podlegające załatwieniu w myśl tych przepisów sprawy, dotyczące skonfiskowanej broni, które już do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych wpłynęły, a jeszcze nie zostały załatwione, względnie które ewentualnie będą nadesłane Min. Spraw Wewn. przed otrzymaniem niniejszego okólnika przez władze administracji ogólnej, zostaną Urzędom Wojewódzkim zwrócone do kompetentnego załatwiania.

1 zał.

MINISTERSTWO
SPRAW WOJSKOWYCH
Departament Uzbrojenia

L. 1907/Og/Org.

Odpis

Warszawa,
dnia 18 czerwca 1929 r.

Tel. M. S. Wojsk. wewn. 51. R. 500. — Materjał uzbrojenia. Przejmowanie od władz adm. i sądowych.

Sprawę przejmowania mat. uzbr. (znalezionych, odebranych) przekazywanych przez władze administracyjne (policja państwowa, straż celna i t. p.), władze sądowe (lica czynu) regulują w następujący sposób:

Wojskowy Zakład Zaopatrzenia Uzbrojenia (Główne i pomocnicze Składnice Uzbrojenia) mogą przyjmować materjał uzbrojenia (broń artyleryjska, małokalibrowa, przyrządy optyczne i miernicze, mat. wybuchowe, mat. obrony przeciwgazowej, przybory, przyrządy, opakowanie i t. p.) w wypadku, gdy:

1) materjał ten posiada charakter materjału wojskowego i należy do jednego z działów uzbrojenia mat. uzbr., wyszczególnionego poniżej,

2) pochodzenie wojskowe tego materjału zostało przez fachowców stwierdzone. Dotyczy ono mat. uzbr., zarówno wyprodukowanego w kraju, zagranicą, względnie mat. uzbrojenia, pochodzącego z b. państw zaborczych.

3) materjał pochodzenia niewojskowego, jeżeli jest typu pokrewnego z wojskowym i ze względu na swój charakter i bezpieczeństwo publiczne, musi być usunięty lub zniszczony (prochy, mat. wybuch. i t. p.).

Przy przyjmowaniu broni należy się kierować następującemi wytycznemi:

A) broń artyleryjska:

do broni artyl. zaliczyć należy działa wszelkich kalibrów, przodki, jaszcze, części składowe i zapasowe, bez względu na pochodzenie i cechy.

B) broń małokalibrowa maszynowa:

do niej zaliczyć należy karabiny maszynowe ciężkie, lekkie, ręczne, części składowe i zapasowe, bez względu na kaliber, pochodzenie i cechy.

C) broń palna małokalibrowa długa:

do niej zaliczyć należy broń małokalibrową typu wojskowego, magazynową lub jednostrzałową, gwintowaną, kalibru 6,3 mm. w górę, na kulę z płaszczem twardym lub o lufie na kulę miękką (ołowianą 9 mm. w góre), jak również przerobioną z typu wojskowego, bez względu na system i kaliber.

D) broń palna krótka:

do niej zaliczyć należy broń, posiadającą następujące cechy:

a) wyrobu polskiego, oznaczoną orłem państwowym i literami W. P.,

b) niemiecką systemu Browning'a, Parabellum, Schwarzlose, posiadające następujące cechy, umieszczone na prawej stronie szkieletu oraz na dolnej części lufy:

— korona częstokroć z kulką u góry, u dołu litera duża „U", przyczem broń ostrzelana posiada ponadto nad tą koroną, albo obok niej drugą koronę większą z krzyżykiem u góry,

c) austrjacką systemu Steyera, Mausera, Frommera o cechach: korona z krzyżykiem u góry w obwodzie, względnie bez obwodu, a pod koroną litera „k". Z liczby tej broni broń wyrabiana w Wiedniu, posiada pozatem monogram z liter „V", „Y" i „E", a broń wyrabiana w Budapeszcie, — niezamknięte u góry serce z rzymską jedynką w tem niedomknięciu,

d) rosyjską systemu Nagana z wybitem godłem państwowym (orzełek dwugłowy), pod którym zamieszczony jest znak fabryczny: dwa blisko położone obok siebie znaczki, przypominające literę „X".

We wszystkich b. państwach zaborczych cechy na krótkiej broni palnej, charakteryzujące jej wojskowe pochodzenie, umieszczane były na prawej stronie szkieletu oraz na dolnej części lufy.

E) broń biała, lanco:

bagnety, szable, sztylety wszelkich wzorów i narodowości, o ile posiadają cechy materjału wojskowego.

F) przyrządy optyczne i miernicze:

lornetki, goniometr busole, busole, poziomnice, celowniki artyleryjskie, lunety zwykłe i nożycowe, oraz wszelkie przyrządy optyczne i miernicze, związane z bronią.

G) Amunicja:

1) artyleryjska wszelkich rodzai, kalibrów i pochodzenia,

2) małokalibrowa wyrobu polskiego, zagranicznego i z b. państw zaborczych typu wojskowego bez względu na pochodzenie i rodzaj (ostra, ślepa, szkolna i t. p.),

3) granaty ręczne, karabinowe i specjalne, bez względu na rodzaj, pochodzenie i cechy,

4) specjalna bez względu na rodzaj, kaliber, cechy i pochodzenie,

5) wszelkie elementy amunicji zarówno nowe, jak i używane.

H) Prochy i mat wybuchowe:

używane w armji, bez względu na rodzaj i pochodzenie.

I) Materjał obrony przeciwgazowej:

do niego zaliczyć należy: maski przeciwgazowe, pochłaniacze, puszki, aparaty tlenowe i t. p., gdy stwierdzone zostało, że materjały te stanowią własność wojskową.

J) Opakowanie:

do broni, amunicji i mat. obrony przeciwgazowej typu wojskowego i zastępcze używane w armji, zagranicą i w b. armjach zaborczych, posiadające napisy w języku polskim lub obcym, określającym przeznaczenie, pochodzenie oraz zawartość: — opakowanie doraźne, służące do transportu mat. uzbr., należące do wysyłającego, tylko w wypadku, gdy nadawca nie zastrzeże sobie zwrotu.

K) Wszelkie maszyny, przybory, przyrządy i narzędzia pochodzenia wojskowego, służące do wyrobu i naprawy mat. uzbr. oraz funkcjonowania i konserwacji, w wypadku gdy stwierdzone zostało, że materjały te stanowią bezsprzeczną własność zakładów i instytucyj uzbrojenia i formacyj linjowych.

Do przyjmowania mat. uzbr. (znalezionych, odebranych, zdeponowanych) upoważniam Wojsk. Zakł Zaop. Uzbr. (Główne i pomocnicze Składnice Uzbrojenia), — w szczególności:

1) Główną Składnicę Uzbrojenia Nr. 1 Warszawa — Cytadela dla broni, amunicji, mat. wybuchowych i mat. obrony przeciwgazowej;

2) Główną Składnicę Uzbrojenia Nr. 2 — Dęblin — Stawy, Główną Składnicę Uzbrojenia Nr. 4 — Regny dla amunicji i mat. wybuchowych;

3) Główną Składnicę Uzbrojenia Nr. 3 — Przemyśl dla broni, amunicji i mat. wybuchowych;

4) Pomocnicze Składnice Uzbrojenia Nr. 1 — 10 dla broni, amunicji, mat. wybuch. i mat. obrony przeciwgazowej;

5) Pomocnicza Składnica Uzbrojenia Nr. 11 Wilno - dla amunicji i mat. wybuchowych.

Władze administracyjne i sądowe, znajdujące się na terenie danego O. K. przekazywać mogą mat. uzbr. (broń, amunicję, mat. wybuchowy i mat. obrony przeciwgazowej) zasadniczo do pomocniczych składnic uzbr. Nr. 1—10, zaś do Głównych Składnic Uzbrojenia tylko materjały, do których odbioru uprawnione one zostały wyżej.

Wojsk. Zakł. Zaop. Uzbr. (Główne i pomocnicze Składnice Uzbrojenia) obowiązany jest ten materjał odebrać i wydać wzamian pokwitowanie w/g obowiązujących w tej mierze przepisów.

Wysyłanie mat. uzbr. wyszczególnionego w punkcie A, B, C, D, E, F, I, J i K. przez władze administracyjne i sądowe do miejsca postoju pomocniczych względnie Głównych Składnic Uzbrojenia odbywa się na koszt tych Składnic, przyczem w wypadku konieczności transportowania mat. uzbr. drogą kołową (końmi, samochodem) porozumieją się odnośne władze z zarządcami Składnic co do sposobu dostarczenia środków przewozowych na ten cel.

Środki przewozowe w miejscu postoju składnicy uzbrojenia powinien dostarczyń zarządca odnośnej składnicy, względnie pokryć koszt przewozu. Natomiast wysyłanie mat. uzb. wyszczególnionego w p. G. H. może nastąpić dopiero po stwierdzeniu przez fachowca Składnicy Uzbrojenia przydatności i możliwości transportowania tego materjału. W wypadku, gdyby transportowanie tego mat. uzbr. nasuwało wątpliwości i mogłoby ewent. zagrażać bezpieczeństwu publicznemu, powinien tenże, za uprzedniem zezwoleniem odnośnej władzy, materjał ten zniszczyć.

Koszta związane z tą pracą powinien pokryć Wojskowy Zakład Zaopatrzenia Uzbrojenia (Składnice Uzbrojenia) z kredytów na ten cel przewidzianych.

W razie konieczności otrzymania pomocy do prac, związanych z załadowaniem lub zniszczeniem, dokonywanych poza miejscem postoju Składnicy Uzbrojenia, powinien fachowiec Składnicy Uzbrojenia zwrócić się do władz lokalno-

garnizonowych o pomoc, zaś w razie braku tych władz na miejscu, do władz administracyjnych.

W związku z powyższem anuluję jednocześnie zarządzenie Dep. Uzbr. M. S. Wojsk. L. 28336/Br. R. M. z dnia 24.IX 25 r., L. 23703/Br. R. M. z dnia 5.XI 26 r., 21730/Br. R. M. z dnia 14.X 27 r., 25077/Br. R. M. z dn. 8.XI. 27 r. 27219/Am. z dn. 22.X 27 r. i 30171/Or. Org. z dn. 23.XII 27 r.

283.

Okólnik Nr. 190 z 4 września 1929 r. (AA. 5386/1) o wskazywaniu inkryminowanych ustępów przy przedkładaniu wniosków o odebranie debitu drukom.

Do

P. P. Wojewodów (wszystkich) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Władze administracji ogólnej, przedkładając Ministerstwu Spraw Wewnętrznych skonfiskowane druki zagraniczne z wnioskiem na odebranie drukom tym debitu pocztowego w Polsce, często nie wskazują tych artykułów i ustępów druku, których niedopuszczalna treść stanowi podstawę wniosku.

Wyszukiwanie (nieraz nawet w grubych tomowych dziełach) inkryminowanych ustępów druku przysparza wiele zbędnej pracy Centrali Min. Spr. Wewn. i opóźnia załatwienie sprawy.

Wobec powyższego Min. Spraw Wewn. zarządza, by w wypadkach przedkładania druku z wnioskiem na odebranie debitu pocztowego w Polsce, władze wskazywały wyraźnie te artykuły i ustępy druku, których treść zdaniem tych władz daje podstawę do odebrania drukowi temu debitu pocztowego w Polsce.

284.

Okólnik Nr. 191 z 5 września 1929 r. (OJ. 286/1) w sprawie zwrotu książek wypożyczonych z bibljoteki.

Do

P. P. Dyrektorów Depart I-V, Naczelników Wydziałów i wszystkich urzędników Min. Spraw Wewnętrznych.

Najwyższa Izba Kontroli Państwa pismem z dnia 16 lipca 1929 r. Nr. 5830/1416 D. IV. zwróciła Ministerstwu Spraw Wewnętrznych uwagę na fakt, że książki wypożyczane z bibljoteki są przez wypożyczających przetrzymywane ponad termin wymieniony w pokwitowaniu. W istocie, mimo ponagleń bibljoteki, cały szereg p. p. urzędników Ministerstwa zalega ze zwrotem książek.

Z tych względów zarządzam, co następuje:

1) Wszyscy p. p. urzędnicy, posiadający książki wypożyczone z bibljoteki zechcą sprawdzić czy termin zwrotu nie został przekroczony. W wypadku przekroczenia terminu należy książki zwrócić bezzwłocznie do bibljoteki lub też wyjednać przedłużenie terminu.

2) Na przyszłość, jako maksymalny termin wypożyczania książek z bibljoteki ustalam czas jednego miesiąca. W wyjątkowych wypadkach książki i roczniki czasopism mogą być wypożyczane na termin nieograniczony, do stałego użytku urzędnika w Wydziale. Wypożyczanie takie może być stosowane tylko w wypadku — kiedy książka nie jest potrzebna dla innych urzędników, lub kiedy w bibljotece znajduje się kilka egzemplarzy książki i zawsze tylko za stwierdzeniem potrzeby wypożyczania na taki termin przez Dyrektora danego Departamentu. Na żądanie bibljoteki, książki wypożyczone na termin nieograniczony, powinny być niezwłocznie zwrócone.

3) Zarządzenie niniejsze traktuje się jako upomnienie o zwrot książek zalegających (§ 10 regulaminu bibljoteki, okólnik Nr. 218 z dn. 10.XII 1927 r.).

W stosunku do tych p. p. urzędników, którzy nie zwrócą książek do dn. 1 października 1929 r., zostanie zarządzone na podstawie § 10 regulaminu bibljoteki, potrącenie z poborów służbowych kwoty, potrzebnej na odkupienie książek niezwróconych.

4) Na przyszłość, w wypadku przeniesienia lub zwolnienia urzędnika centrali M. S. Wewn., należy wymagać od niego (Wydział OP. łącznie z Wydz. OB.) przed udzieleniem mu zwolnienia, wykazania się potwierdzeniem bibljoteki o zwrocie wypożyczonych książek.

285.

Okólnik Nr. 192 z 5 września 1929 r. (SG. 2744/1) o kredytach na inwestycje komunalne.

Do

P. P. Wojewodów (wszystkich z wyjątkiem p. Wojewody w Katowicach) i P. Komisarza Rządu w Warszawie.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych niejednokrotnie zwracało p. p. Wojewodom uwagę na to, że obecna sytuacja na rynku kredytowym wymaga bardzo ostrożnego i oszczędnego szafowania kredytami na inwestycje komunalne. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podkreślało przytem, że należy przedewszystkiem mieć na uwadze wykończenie inwestycyj już rozpoczętych, a wśród nich inwestycyj najpilniejszych. W tem też celu zarządziło Ministerstwo Spraw Wewnętrznych ankietę pismami

SG. 1874/4 z dnia 2 kwietnia r. b., SG. 1874/5 z dn. 8 kwietnia r. b. i zebrane w tej drodze zapotrzebowania kredytowe związków komunalnych musiało Ministerstwo Spr. Wewn. ze względu na stan kredytowy rynku jeszcze ograniczyć do minimalnych granic. Mimo to Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nie może liczyć na to, że i to zredukowane zapotrzebowanie zostanie w najbliższych miesiącach zaspokojone.

Bank Gospodarstwa Krajowego będzie mógł zaspakajać zgłoszone zapotrzebowania w miarę postępu lokat swoich obligacyj komunalnych. Uzyskane w ten sposób fundusze będzie Bank mógł obrócić na udzielanie kredytów związkom komunalnym.

Jednym z głównych źródeł, w których Bank Gospodarstwa Krajowego lokuje swe obligacje, są fundusze zakładów ubezpieczeń społecznych.

Wprawdzie zakłady ubezpieczeń społecznych poza kwotami, przeznaczonemi na zakup papierów wartościowych dysponują jeszcze pewnemi funduszami, z których pewną część przeznaczają na pożyczki dla związków komunalnych, jednakże pożądanem jest, z punktu widzenia polityki kredytowej, aby i te wolne fundusze ułatwiały realizację planu, o którym mowa była wyżej.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych stwierdza, że związki komunalne zwracają się coraz częściej bezpośrednio do zakładów ubezpieczeń społecznych z prośbą o udzielanie im pożyczek właśnie z tych wolnych funduszów, któremi dysponują zakłady ubezpieczeniowe. Związki komunalne powołują się przytem na zgodę p. p. Wojewodów na zaciąganie tych pożyczek.

Zechce Pan Wojewoda przy zatwierdzaniu uchwał pożyczkowych związków komunalnych, ograniczyć się w zasadzie do zatwierdzania uchwał dotyczących inwestycyj figurujących w zestawieniu znajdującem się przy piśmie III/SG. 2500/1 z dn. 31.V.29 r. i nie dawać bez porozumienia z Min. Spr. Wewn. swej aprobaty na bezpośrednie zaciąganie pożyczek w zakładach ubezpieczeniowych na cele nieprzewidziane w wymienionem zestawieniu.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podkreśla, że dążyć należy do tego, by t. zw. „wolne fundusze" zakładów ubezpieczeniowych zużyte zostały na inwestycje objęte już ułożonym planem.

286.

Okólnik Nr. 193 z 6 września 1929 r. (Wojsk. 2591/2) o obowiązku meldunkowym szeregowych rezerwy i pospolitego ruszenia.

Do
P. P. Wojewodów (wszystkich) i P. Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

W pewnym konkretnym wypadku jedna z P. K. U. zażądała pociągnięcia do odpowiedzialności rezerwistów względnie pospolitaków za niewykonanie obowiązku meldunkowego. W związku z tem wskutek odmiennej interpretacji przepisów przez tę P. K. U. powstała kwestja, czy wymienione osoby po otrzymaniu książeczek wojskowych w miejscu swojego stałego zamieszkiwania (za pośrednictwem swojej gminy) mimo nie wydalania się z gminy, mają obowiązek zgłaszania się do urzędów gminnych, jako urzędów meldunkowych celem uzyskania w tych książeczkach klauzuli meldunkowej.

Powołując się na postanowienia §§ 496 i 510 rozporządzenia wykonawczego do ustawy o powsz. obow. sł. wojsk., Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że oficerowie i szeregowi rezerwy (pospolitego ruszenia) obowiązani są zgłaszać się do urzędów gminnych (meldunkowych) *tylko* w razie zmiany miejsca zamieszkania oraz każdorazowo po powrocie ze służby wojskowej (z czynnej służby wojskowej lub ćwiczeń rezerw.).

Jeśli zatem rezerwista (szeregowy pospolitego ruszenia) od chwili otrzymania książeczki wojskowej nie zmieniał miejsca zamieszkania, ani też nie odbywał służby wojskowej, wówczas nie jest on obowiązany do zgłaszania się do urzędu gminnego (meldunkowego) i dlatego nie ma podstawy do pociągania go za to do odpowiedzialności.

Zwrócić jednak uwagę należy na to, aby przy doręczaniu książeczek wojskowych urzędy gminne (magistraty) sprawdzały, czy wymienieni w książeczkach są zameldowani i figurują w księgach meldunkowych, a w razie przeciwnym należy ich przy tej sposobności meldować.

Fakt, że dana osoba jest zameldowaną należy w książeczce wojskowej przed jej wręczeniem uwidocznić odpowiednią adnotacją, co ułatwi kontrolę ewidencji zarówno władzom wojskowym, jak i samym urzędom meldunkowym.

Rozdzielnik:
Wszyscy p. p. Wojewodowie, P. Komisarz Rządu m. Warszawy, Wszyscy p. p. Starostowie.

V.

Pisma Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

287.

Pismo Nr. Z. O. 21519|29 z 21 sierpnia 1929 r. o ustaleniu wysokości wynagrodzenia w umowie o zastępstwo lekarzy służby administracyjnej.

Do
P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Ponieważ dotychczas w umowach władz administracyjnych z lekarzami, zastępującymi chwilowo lekarzy, pozostających w służbie ad-

ministracyjnej, wysokość wynagrodzenia za to zastępstwo była określona jedynie według grupy uposażenia służbowego, co powodowało częste nieporozumienia, gdyż zastępcy ci rościli sobie pretensje do wszystkich dodatków, jakie pobierają urzędnicy państwowi, pozostający w tej samej grupie uposażenia, przeto dla uniknięcia powyższych nieporozumień Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zarządza, aby na przyszłość we wszystkich tego rodzaju umowach władze administracji ogólnej ustalały wysokość wynagrodzenia zastępujących lekarzy w złotych polskich, oczywiście w granicach przyjętej normy.

288.

Pismo Nr. Wojsk. 2885|2 z 23 sierpnia 1929 r. w sprawie ulg wojskowych dla alumnów Instytutu Misyjnego w Lublinie.

Do

P. P. Wojewodów (wszystkich) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Na zapytanie jednego z Panów Wojewodów wyjaśniam w porozumieniu z Min. Wyznań Rel. i Ośw. Publ., że alumni Instytutu Misyjnego w Lublinie uprawnieni są do korzystania nie z odroczeń służby wojsk., wskazanych w art. 61 ustawy o pow. obow. wojsk., lecz z ulg określonych w art. 55 powołanej ustawy.

289.

Pismo Nr. Wojsk. 2936|1 z 23 sierpnia 1929 r. o uznaniu studjów Wyższej Szkoły Agronomicznej w Brnie za uprawniające do odroczenia służby wojskowej.

Do

P. P. Wojewodów (wszystkich) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zawiadamia Panów Wojewodów (P. Komisarza Rządu), że Min. Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego uznało Wyższą Szkołę Rolniczą w Brnie Morawskiem za uczelnię wyższą, w której studja uprawniają do odroczenia służby wojskowej z art. 61 ust. ostatni ustawy o pow. obow. wojskowym.

290.

Pismo Nr. SG. 2925|1 29 z 6 września 1929 r. w sprawie listów zastawnych Towarzystwa Kredytowego Miejskiego we Lwowie.

P. P. Wojewodom

....

do wiadomości i zakomunikowania podległym komunalnym kasom oszczędności przez komunalne związki poręczające.

MINISTERSTWO SKARBU
Nr. D. II. 4230/4.
Warszawa,
dnia 30 sierpnia 1929 r.

Odpis

Do

Związku Polskich Kas Oszczędności we Lwowie.

Przepisy art. 24-go rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o Komunalnych Kasach Oszczędności zezwalają tym Kasom na nabywanie listów zastawnych krajowych towarzystw kredytu długoterminowego, emitowanych za zabezpieczeniem prawnem (pupilarnem)

Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że listy zastawne Towarzystwa Kredytowego Miejskiego we Lwowie jako posiadające, zgodnie z § 61 statutu Towarzystwa wszelkie prawa przepisów o pupilarnem bezpieczeństwie, należą do tych papierów wartościowych, które mogą być nabywane przez Komunalne Kasy Oszczędności.

291.

Pismo Nr. OB. 3028 z 9 września 1929 r. w sprawie rokowań ministerstw i przedsiębiorstw państw o kredyty zagraniczne.

Do

P.P. Wojewodów

....

Ministerswo Skarbu pismem z dn. 13 sierpnia r. b. Nr. D. II. 3210/2 powiadomiło Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, że według posiadanych przez to Ministerstwo informacyj niektóre przedsiębiorstwa państwowe starają się o uzyskanie długoterminowego kredytu zagranicznego bez porozumienia z Ministerstwem Skarbu.

Wobec powyższego przypomina się treść uchwały Rady Ministrów z dn. 19 marca 1928 r. obowiązującej w tym względzie.

„Urzędy i przedsiębiorstwa państwowe powinny kierować wszystkich zgłaszających się do nich z propozycjami długoterminowych kredytów zagranicznych, względnie przesyłać złożone oferty do Ministerstwa Skarbu. Prowadzenie nawet nieobowiązujących rozmów w sprawie zaciągnięcia kredytów zagranicznych może mieć miejsce dopiero po porozumieniu z Ministerstwem Skarbu.

Rokowania w sprawie tych kredytów winny być prowadzone w ścisłym porozumieniu z Ministerstwem Skarbu i ostateczna umowa pożyczkowa może być podpisana dopiero po uzyskaniu zgody na to Ministra Skarbu".

292.

Pismo Nr. SF. 1829|5 z 10 września 1929 r. w sprawie podatku wyrównawczego i składki na pokrycie kosztów leczenia ubogich.

Do

P. P. Wojewodów

Ustawa z dn. 1 marca 1927 r. o samoistnym podatku wyrównawczym dla gmin wiejskich b. zaboru rosyjskiego (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 208) traci z dniem 31 marca 1930 r. moc obowiązującą.

Z uwagi na to, że projekty ustaw (o podwyższeniu i wyrównaniu stawek podatku gruntowego oraz o niektórych zmianach podatków komunalnych, jak również ustawy o podatku budynkowym w gminach wiejskich) przedłożone w r. ub. Sejmowi, nie zostały uchwalone i w chwili obecnej nie można przewidywać jakiejś zasadniczej zmiany w kierunku zwiększenia źródeł dochodowych, przysługujących związkom komunalnym, zaś wydatki tychże związków nietylko nie uległy redukcji, ale—w związku z szeregiem rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej, wydanych z końcem r. 1927 i z początkiem r. 1928, które włożyły nowe obowiązki na samorząd terytorjalny,— uległy zwiększeniu, nasuwa się konieczność nietylko przedłużenia mocy obowiązującej przytoczonej we wstępie ustawy, ale i konieczność rozważenia, w jakiej mierze stawka tego podatku ulec powinna podwyższeniu. Konieczność podwyższenia stawki podatku wyrównawczego staje się aktualną specjalnie na terenie b. Kongresówki, a to w związku ze sprawą poboru na tymże terenie składki na pokrycie kosztów leczenia ubogich. Ponieważ Najwyższy Trybunał Administracyjny stanął na stanowisku, że dla poboru tej składki brak już obecnie podstawy prawnej, przeto nie może ona być przewidywana w budżetach gminnych na r. 1930/3 i zachodzi konieczność bądź to ugruntowania podstawy prawnej dla poboru składki na przyszłość, bądź też, w związku z zaniechaniem poboru składki, odpowiedniego zwiększenia podatku wyrównawczego.

Wedle zestawień budżetowych za r. 1928/29 podatek wyrównawczy na terenie b. Król. Kongr. wyniósł przeszło $17^1/_2$ miljona złotych, w województwach wschodnich — przeszło $12^1/_2$ miljona. Składka na pokrycie kosztów leczenia ubogich w gminach wiejskich b. Król. Kongr. preliminowana była w wysokości ponad 7 miljonów, w gminach miejskich — niecałe $2^1/_2$ miljona. Ta ostatnia cyfra świadczy, iż — przynajmniej w r. 1928/29 — składka kuracyjna w gminach miejskich nie odgrywała poważniejszej roli i że ubytek jej mógłby ewent. być zastąpiony przez intensywniejsze wykorzystanie przysługujących miastom innych źródeł dochodowych.

Na 1 ha gruntów, podlegających opodatkowaniu, wedle zestawień budżetowych za r. 1928/29, przypada w województwach wschodnich z tytułu podatku wyrównawczego przeciętnie 1 zł. 44 gr., w b. Kongresówce — 1 zł. 56 gr. (a więc nawet ponad maksymalną normę ustawową), w całym b. zaborze rosyjskim przeciętnie — 1 zł. 50 gr.

Obciążenie 1 ha gruntów w b. Król. Kongr. z tytułu podatku wyrównawczego i składki na pokrycie kosztów leczenia wynosi przeciętnie 2 zł. 18 gr.

Cyfry powyższe dają pewną wskazówkę co do wysokości stawki podatku wyrównawczego na przyszłość. Niemniej jednak brak danych w tym względzie co do roku budż. 1929/30, które byłyby oczywiście jeszcze bardziej miarodajnemi, aniżeli dane z r. 1928/29, osłabiłby podstawę odnośnego projektu co do ustalenia stawki podatku wyrównawczego; pozatem wchodzi tu jeszcze w grę zagadnienie, w jakim stopniu zwiększenie obowiązków związków komunalnych, o którem wyżej była wzmianka, wpłynąć powinno na podwyższenie tej stawki.

W związku z tem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi Pana Wojewodę o nadesłanie danych co do wysokości podatku wyrównawczego i składki na pokrycie kosztów leczenia ubogich (w wojew. wschodnich—tylko podatku wyrówczego) na terenie podległego Panu Województwa za rok 1929/30 w szczególności — jakie jest przeciętne i jakie najwyższe obciążenie 1 ha gruntów z tytułu obu tych podatków w całem Województwie i w poszczególnych powiatach, nadto prosi Ministerstwo Spraw Wewnętrznych o przedstawienie możliwie wyczerpującego uzasadnionego wniosku co do wysokości podatku wyrównawczego, uznanej obecnie za konieczną.

Z uwagi na przewidywany bliski termin wznowienia prac Sejmu Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi Pana Wojewodę o udzielenie możliwie rychłej odpowiedzi, najdalej jednak do końca b. m.

293.

Pismo Nr. OL. 1331/2 z 12 września 1929 r. w sprawie poszukiwania osób za pośrednictwem organów P. P.

Do

P. P. Wojewodów (wszystkich) i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.

Zdarza się, że niektóre urzędy państwowe, różne instytucje społeczne, między innemi Delegat Rosyjskiego Czerwonego Krzyża i t. p. zwracają się do organów P. P. z prośbą o odnalezienie osób, w stosunku do których Skarb Państwa ma np. roszczenia cywilno-prawne, albo osób poszukiwanych przez krewnych i t. d.

Tego rodzaju żądaniom, jako dotyczącym czynności niewchodzących w zakres działania organów P. P., należy z reguły odmawiać. Zgodnie z treścią art. 9 Rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o policji państwowej, odpowiedź powinna być zakomunikowana władzy (wzgl. instytucji) żądającej odnalezienia osoby za pośrednictwem powiatowej władzy administracji ogólnej.

O powyższem należy powiadomić podległe władze administracji ogólnej. Odpowiedni rozkaz organom P. P. wyda Pan Komendant Główny Policji Państwowej.

294.

Pismo Nr. OL. 1970/4 z 12 września 1929 r. w sprawie rozporządzeń władz i urzędów państwowych podległych władzom naczelnym (centralnym).

P. P. Wojewodom

---

do wiadomości.

MINISTERSTWO
PRZEMYSŁU I HANDLU
Departament
Górniczo-Hutniczy
Nr. GH/2199/29.
Warszawa,
dnia 26 sierpnia 1929 r.

Odpis.

Do

Wyższego Urzędu Górniczego w Krakowie

Na zasadzie art. 38 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 19.I 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11, p. 86) oraz § 2 rozp. Rady Ministrów z dnia 5.VII 1928 (Dz. U. R. P. Nr. 72, p. 648) winny być rozporządzenia, obwieszczenia i inne akty Władz administracji ogólnej oraz innych Władz i urzędów państwowych, z wyjątkiem centralnych, które w myśl obowiązujących przepisów mają być podawane do wiadomości publicznej na obszarze województwa, o ile w myśl tych przepisów nie są ogłaszane w Monitorze Polskim, ogłaszane w dzienniku wojewódzkim, względnie w dziennikach tych województw, na obszarze których dany akt ma obowiązywać.

O ile zatem niema wyraźnego przepisu prawnego nakazującego ogłoszenie danego aktu w Monitorze Polskim winny być rozporządzenia i t. p. akty Wyższych Urzędów Górniczych i podległych Okręgowych Urzędów Górniczych, ogłaszane w dzienniku, względnie dziennikach tych województw, na terytorjum których dany akt należy podać do publicznej wiadomości.

Powyższe dotyczy szczególnie wypadków, w których w/g obowiązujących przepisów ogłoszenie winno nastąpić w b. galicyjskim dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych.

Takie ogłoszenia w dziennikach wojewódzkich są bezpłatne i ułatwiają zaznajomienie się ludności z odnośnemi przepisami—wobec obowiązku wszystkich władz prenumerujących Dzienniki Wojewódzkie do udostępnienia ludności bezpłatnego przeglądania Dzienników Wojewódzkich (§ 6 ust. 2 rozp. Prezydenta Rzplitej z 5 lipca 1928 r.). Pozatem nic nie stoi na przeszkodzie republikacji danego aktu w Monitorze Polskim.

MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
Nr. OL. 1970/4.
Warszawa,
dnia 12 września 1929 r.

Odpis.

W sprawie rozporządzeń władz i urzędów państwowych podległych władzom naczelnym (centralnym).

Ministerstwu:

Komunikacji, Wyznań Rel. i Ośw. Publ., Pracy i Opieki Społecznej, Reform Rolnych, Robót Publicznych, Rolnictwa, Skarbu, Spraw Wojskowych, Poczt i Telegrafów.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przesyła do wiadomości z nadmienieniem, iż rozporządzenia, obwieszczenia i inne akty władz i urzędów państwowych z wyjątkiem centralnych, które w myśl obowiązujących przepisów mają być podawane do wiadomości publiczne na obszarze województw, nie ogłoszone we właściwych Dziennikach Wojewódzkich, mogą się spotkać z zarzutem nienależytego ogłosze-

nia i być zakwestjonowane przed sądami administracyjnemi pod względem ich ważności.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi przeto o wydanie odpowiednich zarządzeń i powiadomienie go o nich.

VI.

Zarządzenia, okólniki i pisma innych Ministerstw.

295.

Pismo Ministerstwa Robót Publicznych L. XV-980/29 z 30 sierpnia 1929 r. w sprawie uprawnień ogólnych inżynierów na obszarze b. zaboru austrjackiego.

Do

P. P. Wojewodów w Krakowie, Lwowie, Stanisławowie i Tarnopolu.

Postanowieniem art. 2 p. 11 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowem (Dz. U. R. P. Nr. 53 poz. 468) wyłączoną została z pod przepisów prawa przemysłowego praca zawodowa inżynierów, architektów, budowniczych, geometrów i mierniczych. Wspomniane rozporządzenie w art. 198 postanawia zaś że przepisy dotychczasowe, regulujące sprawę kierowania robotami budowlanemi, względnie prowadzenia takich robót, pozostają nadal w mocy do czasu uregulowania tej kwestji w drodze ustawowej.

Otóż rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. z mocą ustawy o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23 poz. 202) uregulowało w artykułach 358/371 sprawę kierowania robotami, podpadającemi pod postanowienia artykułów 358 i 359 ust. 1 tego rozporządzenia, oraz sprawę sporządzania projektów takich robót.

Wskutek powyższych postanowień *przepisy rozporządzenia Ministra Robót Publicznych państwa austrjackiego* z dnia 7 maja 1913 wydanego w porozumieniu z innymi zainteresowanymi Ministrami (Dz. U. P. Austr. Nr. 72) *straciły moc obowiązującą o tyle*, o ile one dotyczą kierowania robotami, podpadającemi pod postanowienia, cytowanego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie budowlanem, oraz sporządzania projektów takich robót.

W myśl powyższego Ministerstwo Robót Publicznych oznajmia co następuje:

1) Ubiegający się na podstawie przytoczonego wyżej rozporządzenia z 7 maja 1913 po dniu 4 czerwca 1928 r. tj. od dnia wejścia w życie odnośnych postanowień rozporządzenia Prezydenta o prawie budowlanem o uprawnienia, „cywilnego inżyniera dla architektury i budownictwa lądowego", należy odmawiać udzielenia tego uprawnienia, gdyż uprawnienie takie nie upoważniałoby już odnośnych techników cywilnych do kierowania robotami, podpadającemi pod postanowienia prawa budowlanego i do sporządzania projektów tych robót; równocześnie należy ich pouczyć, że o żądane uprawnienie interesowani mogą ubiegać się w drodze, przewidzianej w rozporządzeniu Ministra Robót Publicznych z dn. 22 marca 1929 r. o egzaminach wymaganych dla uzyskania prawa kierowania robotami budowlanemi i wykonywania projektów planów tych robót (Dz. U. R. P. Nr. 19 poz. 182);

2) w dekretach autoryzacyjnych na „inżynierów cywilnych dla budownictwa", wydawanych po dniu 4 czerwca 1928 r. należy umieszczać w całości pełny tekst, podany w § 1 ustępie a) rozporządzenia z 7 maja 1913 r. a to w tym celu, iżby pojęcie „budownictwo" bez podkreślenia, że chodzi o „budowle drogowe, wodne, mostowe, kolejowe oraz podobne" nie mogło być identyfikowane z pojęciem „architektura i budownictwo lądowe";

3) nadto we wszelkich dekretach autoryzacyjnych wydawanych po dniu 4 czerwca 1928 r. należy umieszczać zastrzeżenie, że wydany dekret nie upoważnia do kierowania robotami budowlanemi, podpadającemi pod postanowienia artykułów 358 i 359 ust. 1 cytowanego wyżej rozporządzenia o prawie budowlanem i do sporządzania projektów przewidzianych w art. 360 tegoż rozporządzenia;

4) o ileby zaś po dniu 4 czerwca 1928 r. zostały wydane dekrety autoryzacyjne, nieodpowiadające powyższym wyjaśnieniom, należy zażądać przedstawienia sobie odnośnych dekretów w celu uwidocznienia na nich wspomnianych zastrzeżeń, ostrzegając zarazem interesowanych, że pomimo ewentualnego nieprzedstawienia dekretu i nieumieszczenia na nim zastrzeżeń, będą oni w razie wykonania czynności, przewidzianych w artykułach 358, 359 ust. 1 i 360 rozporządzenia o prawie budowlanem, pociągnięci do odpowiedzialności karnej.

Zauważa się wkońcu, że osoby, które przed dniem 5 czerwca 1928 r. uzyskały prawo kierowania robotami budowlanemi na podstawie rozporządzenia z dn. 7 maja 1913 r. względnie poprzednich rozporządzeń zachowują naturalnie nadal to prawo;

Do powyższych wskazówek należy się ściśle stosować.

VII.

Nowe książki i czasopisma

296.

„Administracyjny podział m. st. Warszawy".

Ukazała się w druku broszura opracowana przez urzędników Komisarjatu Rządu m. st. Warszawy p. t. „Administracyjny podział m. st. Warszawy" zawierająca tekst rozporządzenia Rady Ministrów z 5 lipca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 647) o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej na obszarze m. st. Warszawy, jako też alfabetyczny spis ulic ze wskazaniem właściwych Komisarjatów P. P. i Starostw Grodzkich. Informacje te są zdaniem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych potrzebne dla bezpośredniego kierowania spraw urzędowych do właściwych urzędów administracji ogólnej na obszarze m. st. Warszawy. Dotychczasowy brak orjentacji w tym względzie wśród urzędów prowincjonalnych jest powodem częstego mylnego kierowania korespondencji, a tem samem zwiększenia pisaniny, oraz nieprodukcyjnej straty czasu.

Z uwagi na powyższe Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zaleca wzmiankowaną wyżej broszurę do użytku służbowego nietylko urzędów administracji ogólnej, lecz również urzędów komunalnych i organów policyjnych.

Broszurę tę nabywać można w Komisarjacie Rządu m. st. Warszawy w cenie 1 złoty, prócz kosztów przesyłki.

Drukarnia Policyjna, Warszawa, Długa 38.